Lodzer Tageblat № 121

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

לאָדזער טאָגעבלאַט

היינט 6 זייטען

25-טער יאָהרגאַנג | 25 maja 1932 | מיטוואָך, י"ט אייר תרצ"ב

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיעטריקאָווער 16.
טעלעפאָנען פון: רעדאַקציע 100-57, פון אַדמיניסטראַציע 100-47

בלוטיגע אנטי-יודישע עקסצעסען אין וריען

היטלעריסטען בעפאַלען יודען אין קאַפעען, טראַמווייען און גאַסען

רעוויזיאָניסטען-פיהרער מאיר גראַסמאַן פערוואונדעט אין טשערנאָוויץ

נייער יאַפּאַנישער פרעמיער

דער ביז-אַהער יאָנער גענעראַל-גובערנאַטאָר פון קאָרעאַ און געוועזענער מיניסטער אַדמיראַל סאַיטאָ.

היטלעריסטען שלאַגען יודען

ווינען, 24. מאַי (יטא) אין צוזאַמענהאַנג מיט דער קאָנסטיטואירונג פון ווינער שטאָט-ראַט זענען די נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטען בעפאַלען יודען אין טראַמווייען, גאַסען, קאַפעען און נערט.

פערוואונדעט געווארען דער פיהרער פון די רעוויזיאָניסטען מאיר גראַסמאַן

טשערנאָוויץ, 24. מאַי. (יטא) דאָ און געשלאָסען געוואָרען די רעוויזיאָניסטען-קאָנפערענץ און ריזיגען. נאָך דער קאָנפערענץ און אינגעאָרדענט געוואָרען אַ פּטערלוכער באַנקעט בעת'ן באַנקעט און פלוצלונג אַרטגעפלויגען אַ שטיין דורכן פענסטער, וואָס האָט מאיר גראַסמאַנ'ען פערוואונדעט.

געשטאָרבען גרינדער פון „צענטראַל-פעראיין" פון דייטשע יודען

בערלין, 24. מאַי. (יטא) הייגט בינאַכט איז דאָ געשטאָרבען אין עלטער פון 81 יאָהר, דער גרינדער פון „צענטראַל-פעראיין פון די דייטשע יודען" ווען טויטאָ. די פרעסע ווידמעט דעם פערשטאָרבענעם גרויסע אַרטיקלען.

געעפענט איז לאָנדאָן דעם אינטערנאַציאָנאַלען קאָנגרעס פון די שטעדט

לאָנדאָן. (טפ.) הייגט האָט זיך געעפענט אין לאָנדאָן דער אינטערנאַציאָנאַלער קאָנגרעס פון די שטעט, אין וועלכן ס'נעמט אויך אנטייל אַ הויכשע דעלעגאַציע פון פוילען.

פייערליכער כבלת פנים פארן וויצע-הענינ פון העדזשאַס אין וואַרשאָ

וואַרשאָ. (טעלעפאָנוש) הייגט 8.25 אָוונד אין אַהער אָנגעקומען פון בערלין דער וויצע-קענג פון העדזשאַס, עמיר פוזיל. אויפן וואָקזאַל אין דער עקזאָטישער גאַסט בעגרוסט געזעגען דורכן פולק. גלאַנאוסקי אין נאָמען פון מלוכה-פרעזידענט אין דורך העלערע בעאַמטע פון פולק-פרעזידענט אין מיטן פריהשטוק בעם מלוכה-פרעזידענט.

בעפרייט פון שפּיאָנאַזש-חשד

די ליטווישע מ.כט האָט נאָך איינגעוואָכען האַלטען אין אַרעסט דעם מעלער שולראַט מייער, וועלכען זי האָט בעשולדיגט אין שפּיאָנאַזש, איהם אַרויסגעלאָזט אויף דער פריי.

קאַטאַסטראָפאַלער האַגעל אין לובלינער קאַנט

חרוב געמאַכט זריעות, געלעכערט דעכער

אויסערגעוועהנליכער האַגעל אין לובלינער געגענד

חרוב געמאַכט אַלע זריעות

לובלין. (טעלעפאָנוש) אין פולאַווער אויזאַט אין געפאַלען אַ האַגעל, וואָס האָט אָנגעמאַכט געוואַלדיגע היזקות. יעדעס האָגעלע אין געוויג גרויס ווי אַ הוהנער אי. ס'זענען געווען אַזעלכע שטיקער אין, וואָס האָבען געוואָגען 150 גראַם. די גאַנצע זריעה אין חרוב געוואָרען. אין יוזעפּאָוו זענען אויכעט געוואָרען 5 טויזענד שויבער. דער האַגעל האָט אַרונטערגעלעגט די דעכער. אויך אין ראַדזינער פּאַוויאַט האָט דער האַגעל געמאַכט אַ חל פון אַלע זריעות. ס'אין געבוילדעט געוואָרען אַ דעטיגנס קאָמיטעט מיט'ן סטאַראָסטע פראַש, כדי צו לינדערן די נויט פון די אָרימע פּויערים, וועמען עס דראָהט אַ הונגער-טויט.

טראַגישער יאָר פון דער פעלקער-בונד-קאַמיסיע אין מאַנדזשוריען?

רוסלאַנד ערלויבט נישט די קאַמיסיע דורכצופאָהרען דורך איהר טעריטאָריום

בערלין. (סב.) לויט נושי-בעשטעמ:מע ידיעות פון מאַנדזשוריען אין פאַר נעקומען אַ שווערער אומגלוק-פאַל מיט דער כאַנדזשורישער פעלקער-בונד-קאָמיסיע. קיין נעגויערע פרעמדע זענען נושט בעיואיסט, מחמת די יאַפּאַנישע צענזור קאָנטראָלירט נענוי יעדע ידיעה קיין אינ'ילאַנד.

מאָסקווא. (סב.) ס'אין פערעפענטליכט געוואָרען אַן אָפיציעלע קאָמוניקאַט פון דער סאָוועטישער רעגירונג, וועלכער טייל מיט, אַז די מאַנדזשורישע קאָמיסיע פון פעלקער-בונד האָט זיך געוועגרט מיט אַבקשה צו דע" סאָוועטישער רעגירונג צו ערלויבען איהר אַדורכצופאָהרען דורך בלאָגאָוועשטשענסק קיין סאַכאַלין.

די סאָוועטישע רעגירונג האָט די בקשה ערלעדיגט נעגאַטיוו.

ווי בעריהמטע לופט-פליהער אומגעקומען

גראַף אַסילאַ שומבורג, וועלכער איז נעוועזען בעריהמטע אַלס קונסט-פליהער, איז אַראָפּגעפאַלען נעבען פראָג און אומגעקומען

דער אונגאַרישער פליהער ענדרעזק, וואָס איז זיינער צייט אַרי-בערגעפלויגען דעם אַטלאַנטיק, איז אַראָפּגעפאַלען און אומגעקומען.

די נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישע-פּרעסע

בערלין. (יטא) לויט די אונגאַראַציעס, וואָס זענען געזאַמעלט געוואָרען דורך „יטא", ערשינען אין דייטשלאַנד העכער 100 נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישע טעגליכע צייטונגען און 75 שטעט הייז דעם ערשינען 25 הומלעריסטישע צייטשריפטען און עס איז טעמע אַ ספּעציעלע נאַציאָנאַל-סאָציאַליסטישע פּרעסע-אַגענטור.

יודן אין קאָנסטאַנטין איבערגעלעבט אַ פאַר שעה שרעק

ב נדע אוואַנטוריסטען בעפאַלען יודען אין מיטען גאַס און שלאָגען

קאָנסטאַנטין. (טעלעפאָנוש) די הינגע יודען האָבען עהרגעלעבט אַ וועגד אויבערגעלעבט אַ פאַר שעה פון שרעק. 9 אַ'ינג ראַווענד זענען אינגיגע מוטגלו-דער פון אַ היגער באַנדע מעסער-שמעלער בעפאַלען די יידישע דורכגעהער און גענומען זיי שלאָגען מכות-רצח. צוזשען די דורכגעהער אין געוואָרען אַ גרוסע מהומה. די געוואַלדען אין ,ישרעשען האָבען אָנגעקלאָגען ווען אַרום.

עשש און אַ שעת אַרום אין אָנגעקומען אַ פּאָליצאַי און געמאַכט אַ סוף צו די ווילדע מעשים פון דער דאָזיגער באַנדע.

דער שנעדער יצחק מאיר עקשטיין אין שווער פערוואונדעט געוואָרען. די פּוליזיאַנעס האָבען בעגרוסט דער פרעוי-ענט פון וואַרשאָ אינזש. פלאָמינסקי. לאָדז אין רעפּרעזענטירט אויפ'ן קאָנגרעס דורכ'ן וויצע-פּרעזידענט ראַפּאַלסקי.

פייערליכער כבלת פנים פארן וויצע-הענינ פון העדזשאַס אין וואַרשאָ

וואַרשאָ. (טעלעפאָנוש) הייגט 8.25 אָוונד אין אַהער אָנגעקומען פון בערלין דער וויצע-קענג פון העדזשאַס, עמיר פוזיל. אויפן וואָקזאַל אין דער עקזאָטישער גאַסט בעגרוסט געזעגען דורכ'ן פולק. גלאַנאוסקי אין נאָמען פון מלוכה-פרעזידענט אין דורך העלערע בעאַמטע פון מלוכה-פרעזידענט אין מיטן פריהשטוק בעם מלוכה-פרעזידענט.

קאַנאַליז לאָדז

האָט געמאַכט אַ רושם מיט די

רעשטען

נאָוואָמיעסקאַ 5 פראָנט 2 שטאָק

די נייעסטע מאָדערנסטע הערען- און דאַמען-שטאָפען פון די בעסטע קוואַליטעטען מיט 30% ביליגער. קומט און איבערצייגט אייך! נאָר לאָדז איין נישט פערפיהרען, געדענקט גוט דעם אַדרעס: נאָר 2 שטאָק פראָנט ביי שטשענשליוי.

Dr. Wołkowyski

צעגיעלניאַנאַ 4

טעלעפאָן 216-90

ספּעציאַל-אַרצט פאַר הייט וועניריש קראַנקהייטען און מענער-שוועכע. אַלע-אַרט אַנאַליזע עלעקטראָטעראַפּיע, בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַלען נעמט אָן פון 9–2, און פון 5–9 אָוונד. בעזונדער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

מאַשין-מצות

ווערט געבאַקען אַלע טאָג, פרישע און דינע ווי אויך מצה-מעהל, אייער-פערפעל און סוכאַרקעס לויט קאַרלסבאַדער סיסטעם. מיר עמפעהלען צו יעדער צייט אינזערע גוט-בעקאַנטע און פריש געבעסערטע פון אונזער

איבעראַל-בעוואוסטע צוקערניע

נ. ווייגבערג

38 פּיעטריקאָווער 38
טעל. 148-82

מיר גיבען אַרויס טעגליך פרישטיק, יאַרסקע מיטאָגען און אָוונד-ברויטען.

פלעגט די פיס

PEDICURE

S. Łódzki

Traugutta 5 (Krótka) m. 18, tel. 170-37

נעמט אָן פון 11—2 און פון 4—7 נעוו. אַסיסטענט ביי מיסטער ע ל ע מ אַ ן (היהנער-אויגען אַנשטאַלט אין לאָנדאָן) ספּעציאַליסט צו בעזייטיגען היהנער אויגען און חאָרנהויט ווי אַרייגעוואַקסענע נאָגעל אויזן שמערץ.

פּאַריז פון נומער בלויז 2 זל.

ערשט אָנגעקומען קיין לאָדז

PARIS MODE

די נייעסטע נומער (חודש יוני) פון בעריהמטען פּאַריזער מאָדע-זשורנאַל אין דער פראַנצויזישער שפּראַך מיט אַן 'עקסטראַ איבערזעצונג אין דער פּוילישער שפּראַך.

הערליכע אויסגאַבע | צוועלף פאַרבן | פרעכטיגע מאָדעלען.

צו דער עפענטליכקייט!

ביי דער הערינג-קאָנווענץ, צו וועלכער עס געהערען אַלע לאָדזער הערינג-סוחרים, איז פאַהאַן אַ שאַצונגס-קאָמיסיע, וואָס שאַצט אָפּ דעם שאָדען וואָס די סוחרים ליידען פון קאַליע געוואָרענע הערינג און דעם דאָזיגען שאָדען צאָהלט צוריק די קאָנווענץ.

דער מיטגליד פון דער לאָדזער שאַצונגס-קאָמיסיע ה' לאַנדבערג פון זגערזשער 8 איז נעכטען אַריינגעגאַנגען צום הערינג-סוחר מ. עצרגער זגערזשער 12 און געפאָדערט פון איהם צוריקצוצאָהלען 20 זלאָטיס פאַר קאַליע-געוואָרענע הערינג; בער הער בערגער אַנשטאָט צו בעצאָהלען די פאַר זלאָטיס האָט גענומען זידלען לאַנדבערג'ן און שפּעטער זיך געוואָרפען אויף איהם און איהם געשלאָגען מכ'ת אכזריות, מאַכענדיג איהם אַ גרויסע וואונד אין קאָפּ.

עדות פון דעם דאָזיגען ברוטאַלען אָנפאַל איז געווען דער הערינג-סוחר ענגעל פון זגערזשער 8.

ד"ר באַטשקאָ האָט צינויפגעשטעלט אַ אַבדוקציע אין דער געלי-טענער פערקלאָגט דעם שלעגער אין געריכט.

אָט אַזוי האָט דער „געשעצטער" סוחר און כלל-שוער בערגער מקיים פסק געווען זיין קאָנקורענט.

מיר גיבען איבער די ערויטערונג פאַסירונג דער עפענטליכקייט און זאָל זי משפט'ן, ווי נידריג איז געפאַלען דער דאָזיגער אויף סיר „כלל-שוער" וואָס שלאָגט זיין קאָנקורענט מכת רצח.

מארגען דאָנערשטאָג, דעם 26-טען מאַי (כ' אייר תרצ"ב)

צו דער 8-טער יאָהרצייט פון נ"ע

אלעזר מאגאזאניק

קומט פאַר אין דער סינאַגאָגע פון יתומים הויז פולנאַצנאַ 38, 11.30 פאָרמ. א הזכרה צו וועלכע עס לאָדענט איין קרובים, פריינד בעקאַנטע פון פערשטאָרבענעם.

די פערוואַלטונג

פון לאָדזער יוד. געז. פאַר אויפזיכט איבער יתומים, פולנאַצנאַ 38.

ראַטאַרישע פעלדשער

B. Joskowicz

שטעלט פאַקען טעגליך מיט פרישע קראַוויאַנקע און גיט אויך אַרויס שוויאַדעצטוועס

פולנאַצנאַ 4 Północna טעלעפאָן 141-86

נעמט אָן פון 8–11 און פון 4–6 אַ זייגער אָוונד.

ערשטע זיצונג פון פרייסישען סיים אדורך רוהיג

אפגעווארפען אונצופרידן-וואטום פאר דער בראוז-רעגירונג

היינט קלויבט מען א פארזיצענדען פון לאנדטאג

בערלין. (פב.) די קאנסטיטואירונגס-זיצונג פון נייעם-געוועהלטען פרייסישען סיים אין אדורך רוהיג. דער זיצונגס זאל, די לאזשעס פאר'ן פובליקום און פרעסע זענען געווען אויבערפולט. אויף די בענק פון די היטלעריסטען, וועלכע האבען פארגומען די נאצישע רעכטע זייט אין אויך געזעסען אונער פון וועהלעלם זוהן, פרוניע אוגוסט וועלהעלם. די דעפוטאטען פון צענטרום זענען געזעסען אויף דער לינקער זייט צוזאמען מיט די סאציאל-דעמאקראטען און קאמוניסטען.

דעם פארזיץ האט געפיהרט דער עלטסטער דעפוטאט געג. ליצמאן, א היטלעריסט. די קאמוניסטען האבען אויהם מקבל פנים געווען מיט אויסגעשריען: נידער מיט די געגעראלען!

דער דרינגענדער פארשלאג פון די קאמוניסטען אויסצודריקען אונצופרידען דער בראון-רעגירונג און אהן דיסקוסיע אפגעווארפען געווארען. אזוי האט מען אויך אפגעווארפען דעם פארשלאג פון די דייטש-נאציאנאלע, אז די בראון-רעגירונג האט נישט בעקומען קיין צוטרוי פון לאנדטאג.

היינט קומט פאר דער הטשר פון דער זיצונג. אויפ'ן אמט פון פארזיצענדער פון פארלאמענט זענען ארייגעשטראגען געווארען דרי קאנדידאטען: קערל (הומ-לעריסט), ווינטער (ס.ד.) און דיק (קא-טוליסט). היות ווי צווישען די פארטייען און נישט געקומען צו קיין פערשטענ-דיגונג, און די קאמוניסטען זענען גרייט אונטערצוהאלטען זייער קאנדידאטור אויך און דער צווייטער אפשטימונג און טעגליך, און ס'וועט ארויך דער היטלע-ריסט. ס'איז אבער נישט אויסגעשלאסען אז אלע פארטייען א חוץ די היטלעריס-טען זאלען ארויסגעהן פון זאל און אזוי רום דעקאמפלעטירען די זיצונג. און אזא פאל וואלט דער סיים געשלאסען געווע-ען בוז ס'וועט דערגרייכט ווערען א גע-וויסע פערשטענדיגונג צווישען די פאר-טייען.

רוסלאנד טרייבט צו א פוילישער-דייטשער מלחמה?

פארז. (פב.) אין די פראנצויזישע פאלוט שע קרייזען קורסירען סענסא-ציאנעלע פלאנען, אז די ראטען-מאכט און פראנטערעסורט און דער פע-דעראלע דרעטש-נאציאנאלע, אז די בראון-רע-גירונג האט נישט בעקומען קיין צוטרוי פון לאנדטאג.

ערב דער רעארגאניזאציע פון האנדעל מיט פאפיראסען און טאבאק

ווארשא. (טעלעפאנוש) דעם. ווישי-לוצקי האט היינט אפגעהאלטען א קאנ-פערענץ מיט'ן ווצע-פינאנץ-מיניסטער יאסטשעמבאווסקי, אויף וועלכער ס'איז ארומגערעדט געווארען דער ענין וועגען דער רעגולאציע פון די טאבאק-הורטאוו-נוקעס און צוזאמענהאנג מיט דער רע-ארגאניזאציע פון דער האנדעלס-אפטיי-לונג און דער דורעקציע פון טאבאק-מא-נאפאל.

ערקלערונג.

אין צוזאמענהאנג מיט'ן ארטיקעל אין "לאדזער טאגעבלאט" 118 פון 22 מאי 1932 אונטער'ן קעפל "א בעזוך אין ת"ת ע"ש הרב מיזיל זצ"ל" ערקלע-רען מיר אז דאס ארטיקעל איז געשריי-בען געווארען דורך דער רעדאקציע, אן אונזער וויסען, מבילא זענען מיר נישט אויסען געווען צו קריטיקירען די היגע יודישע קהלה, אין מיר זענען גענען דער קריטיק, דען מיר קומען בנוגע די טופסידיעס ווי עס איז אדורך.

די פערוואלטונג פון דער ת"ת ע"ש הרהגהצ רבינו אלי' חיים מיזיל זצ"ל

פרעזעס:

יחיאל יצחק בערמאן

—8—

בעוו אויסטזיניגע מוטער שאוץ

די שטאטישע בעראטונגס-שטעל פאר בעיואוסטזיניגער מוטערשאפט (אויף גדאנסקע 83) איז טעטיג 2 מאל אין וואך. עצות ווערען געגעבען אומזיסט, ציינגישען געגען א אפצאהל, פאר אר-בייטסלאזע אומזיסט.

פון די רינג-קאמפען

די געלטונגע רינג-קאמפען אין ציריך האבען געהערט צו די זעהר אונטערע-קאנטע. די רעזולטאטען זענען אויך טייל-ווייז געווען אונערוואשענדע.

דער דעצידירענדער קאמף טארנא—אלווויירא האט זיך פערענדיגט מיט א נצחון פון אלווויירא'ן, וועלכער האט בע-זיגט טארנא'ן אין דער 43-טער מינוט דורך א דאפעלטען געלטאן.

דער יודישער אטלעט קראזער האט בעזיגט ארלאו'ן אין דער 17-ער מינוט. קאלעף האט געלונגען האלובאג'ען אין 10-טער מינוט דורך אנ'ארובער וואגרף אין גארקאוויעגקע סאינט-מארס'ן אין דער 3-טער מינוט.

עס איז אנגעקומען א פרישער אטלעט דער דייטשער מייסטער בוקעגמייער.

הייגט קעמפען קאוואן—ארלאו, גאר-קאוויעגקע — אלווויירא, קראיזער — קאלעף און טארנא — סאנט-מארס. אלע קאמפען זענען רעצידירענדע.

שוין איינגעפיהרט פרייעז האנדעל אין רוסלאנד

אנארכיסטן צוגעגרייט א פערשווערונג אין שפאניען

איינגעפיהרט אין רוסלאנד א פרייען האנדעל

ריגא. (פב.) אין הסכם מיט די נייע פערארדנונגען פון דער סאוויעטישער רע-גירונג ווערען איינגעפיהרען א פרייען האנ-דעל מיט די ארטיקלען פון ערשטען גע-ברויך, זענען שוין געעפענט געווארען אין מאסקווא און אין לענינגראד 300 נייע געוועלבער, וועלכע פערקויפען פראנק און פרי אונדיסטרויע-ארטיקלען און לעבענס-מיטלען אויף פריינע פרייזען. לעת עתה איז די צאהל קונים אין די נייע געשעפטען א קליינע, מחמת מ'פערלאנגט צו-הויכע פרייזען, וועלכע זענען פאר דעם גרעסטען טייל פון דער בעפעלקערונג נישט צוגענגליך.

ענטדעקט א מלוכה-פערשווערונג אין שפאניען

דאסמאל האבען די פערשווערונג צוגעגרייט די אנארכיסטען

מאדריד. (פב.) די שפאנישע זי-כערהייטס-מאכט איז געקומען אויף די שפורען פון א ברייט-פערצווייגטער פער-שווערונג געגען דער איצטיגער מלוכה-ארדנונג. די פערשווערונג איז ארגאני-זירט געווארען דורך די אנארכיסטישע סינדיקאטען. בערך טויזענד מאן זענען ארעסטירט געווארען. בי די ארעסטירטע האט מען געפונען פיל געוועהר און באמבען. דעם 29. מאי האט געזאלט ארויסגעפיהרט ווערען אין גאנץ שפאניען די מלוכה-אונטערקעהרונגען. דעמזעלבען טאג האט געזאלט אויסברעכען אין שפא-ניען אן אלגעמיינער שטייק. די פער-שווערער האבען געוואלט פערווארפען מאדריד מיט הינדערטער באמבען. דער אונערן-מינסטער האט געזאלט ערמאר-דעם ווערען.

זעלבסטמארד צוליב נויט

(§) אויף ווישוישנסקא נאס האט זיך געס'סמ'ט מיט זאלץ-זייערע די 28-יעהריגע זאפיא בערנארעס. אין א שווע-רען צושטאנד איז זי אפגעפיהרט גע-ווארען אין שפיטאל. די סיבה — גייט.

בזשעזשינער קאנפעקציאנערן אויף דער בשודיגונגס-באנק

פאר קויפען געגנב'עטע סחורה

(אג) דעם 31. יאנואר האבען אנג-ברעלער זיך ארייגעקריגען אין קוזער-ברעלט'ס אפרעטור אויף וועדושער 69 אין ארויסגענומען פון דארט איינגע צעהנדלונג שטוק גאבארדינען.

די אויספארשונג האט פעסטגעשטעלט אז די סחורה געפינט זיך אין בזשעזשין בי די מאגאזינערס יוסף זלבערשטיין, ברודער שמעלעוויטש, יחיאל פרימין, רע-ניך שמרגאלד און יצחק כאלדבערג.

געכטען זענען אלע געשטאנען פאר'ן שטאט-געריכט. משה פלאמאליי און גאלדבערג זענען פער'משפט געווארען צו 6 חדשים תפיסה יעדער. זלבערשטיין און פישעל פלאמאליי צו 5 חדשים תפיסה, שמעלעוויטש, פרומין און שמור-גאלד צו 3 חדשים תפיסה. אלעמען אין צוגערעכענט געווארען דער פרעזענ-ארעסט.

ראדיא

מיטוואך, 25. מאי.

לאדו (233.8) 11.45 פוילישע פרעסע איבערזיכט, 11.58 שעה-צייכען און טאג-פראגראם, 12.10 פליטען, 3.50 פליטען, 4.20 אפיפראג, 4.40 פליטע, 4.55 לעק-ציע ענגליש, 5.10 פארטראג פון ווילנא, 5.35 קאנצערט פון לייכטע מוזיק פון ראדיו-ארקעסטער, 6.50 פערשידענעס, 7.15 קאמוניקאט פון דער לאדזער האנדעלס און אינדוסטריע - קאמער און פראגראם אויף דעם נעכסטען טאג, 7.30 פילם קאלענדער, טעאטער רע-פערטואר און פליטען, 7.45 ראדיא פרע-סע זשורנאל — 8 ליטעראַרישער פע-ליעטאן, 8.15 לידער אויסגעפיהרט פון ווארשאווער כאר, — 9 פארטראג פון קראקא, 9.15 קאמפאזיטאָרישער קאנ-צערט פון קאראל שימאנקאווסקי, 10.30 בייגלאנג צום ראריא פרעס-ושורנאל אין וועטער-קאמוניקאט, 10.40 רעטראנ-סמיסיעס פון אויסלענדישע סטאציעס (א „שפאציר מיט'ן דעטעקטאר איבער אייראפא").

יודישע פרוי געבוירען א סינר אין גאס

(§) אויף פוראמאוויטש גאס האט בע-קומען געבוירטס-וועהען די 31-יעהריגע הנה אצקאוויטש פון לענטשין אין באלד דערויף געבוירען א סינר. די קומסיזאריז מיט'ן נו-געבוירענעם קינד זענען אפגע-פיהרט געווארען און וועלגע-קלוניק.

צושטאכען געווארען

(§) אויפ'ן זגרעשיש רשאסע, גא'נגס פון יוליאנאוו, און צושטאכען געווארען מיט מעסער דער 20-יעהריגער ס-אנץ פעלער. אין א שווערען צושטאנד אין ער אפגעפירט הרט געווארען אין שפיטאל. די שטעכערס זענען ענטלאפען.

יודישע פרייטאג דעם 27-טען האלב 10 אוועגד אין שבת 9 אוועגד

די גרעסטע סענסאציאנעלע פרעמיערע

„דער איבריגער מענש"

אין 4 אקטען מיט געזאנג און טענץ פון ז. ליבין מיט בעני אדלער אלס „איבריגער מענש".

שבת 12 סריה א פריהמארגען-פארשטעלונג

איינהייטס-פרייזן 50 גר. און 1 ז'. ערשטע רייה, מיט בעני אדלער

דער ווילדער מענש

שבת האלב 5 נאכמ. גוריסע פאפולע. פארשט. פון 60 גר. ביז 1.60

דאס בעליבטע לעבענס-בילד מיט געזאנג און טענץ — דער יודישער קעניג ליר מיט בעני אדלער אלס „דור משה'לעס". — לעזט די וויטערע אנאגסע.

קאמעראל-טעאטער

אלעיא 1. מאי 2 מ.

דירעקציע: דיד צעלמייסטער.

ערעפנונג פון זומער-סעזאן

ערעפנונג פון זומער-סעזאן

א לאדזער בעגאבענער זינגלכסזמיד איז טושינער וואלד

(§) די לעמניקעס און פארעמביע האב-בען, שפאצירגאנג און טרשינער וואלד, געזעהען לוגען א טוימען קערפער פון א מאנכסערשיין, וואס האט זיך שוין גע-פונען אין צושטאנד פון פאנגרעפאל. נעבען טויטען אין געלעגען א לוידיג פלעשעל פון בראנפען, א פוסה און א שפוגעלע. דער טויטער האט גע-פאלען אין האנד א רעוואלווער.

פון די דאקומענטען, וואס מ'האט גע-פונען בים מת, האט זיך ארויסגעשטעלט אז דאס איז דער לאדזער אינטואיגער יוזעף ביעלסקי, וועלכער האט געוואוינט אויף זטש אוינגע יאהר אין פרעמדן לאנד.

ביעלסקי האט געלעבט אין טרשינער וואלד אין א הויז מיט א פרוי. מיט 2 חדשים צוריק האט ער פערקויפט זיין דירה פאר 500 זל. און פערשוואונדען.

אין בריף, וואס ער האט אויבערגעלאזט צו דער פאליציי, שולדיגט ער מיט, אז ער איז בעגאנגען זעלבסטמארד, אין מען דארף קיינעם נישט בעשולדיגען אין זיין טויט. דאס שפונעלע האט ער אויסגע-שטעלט, פרי צו זעהען, וויי די קויל געהט ארויס אין קאפ. ער בעט אין זיין לעצטען בריף, אז מ'זאל זיין קערפער פערברענען.

ד"ר וויעלינסקי געבעטען אורלויב

(§) ווצע-פרעזידענט ד"ר וויעלינסקי, וועלכער האט זיך בעטייליגט אין דער לעצטער פרעזידיאל-זיצונג פון מאגוס-טראט, האט פלוצלינג זיך געווענדעט צום שטאט-פרעזידענט ושעטיינסקי און פארגעלייגט א בעשטענדיגונג פון א דאק-טאר, אז ער מוז אויעקפאהרען אויף א 6-וואכיגע קוראצייע. דער פרעזידענט האט געגעבען זיין הסכמה. נעכטען איז ד"ר וויעלינסקי אויעקגעפאהרען אין אנ-אנבעוואוסטער רוכמונג.

די הייזער מוזען זיין קאנאליזירט

ביז'ן 1-טען יוני

הויז-בעזיצער אינטערווענירען ביים ארבייטס-מינ.

(§) אין סעפטעמבער 1930 האט דער ארבייטס-מיניסטער בעשטימט דעם לעצ-טען טערמין פון אנשלוסען די הויזער אין דער קאנאליזאציע-נעץ אויפ'ן 1. פעב-רואר ה.י. חיות די ווערטסלעט האבען אנגעוויזען, אז זיי זענען נישט אים-שטאנד בוז דער צייט ארויסצופיהרען די קאנאליזאציע, אין דער טערמין פערלענ-גערט געווארען בוז'ן 1. יוני.

(§) אין דער אינטערווענירונג פון דער אינטערנאציאנאלער ארבייטס-אינ-טערנאציאנאל אין אמסטערדאם האט אין אנגעהויבן אין אנגלאנד אין אנגלאנד אין אנגלאנד

לאדזער טאגעבלאט

דער רעדאקטאר נעמט אן פון 6 ביז 8 אח. נישט בעשטעלטע אנבאפריעטען יידען נישט צוריקגעשיקט.

„Lodz. Tagebiat" Łódź Piotrk. 16
Skrz. poczt. 16
טעלעפאנען: רעד. 100.57 אדמ. 100.47

האלבע מיטלען

צו מוז קליינען עטוואס משוגה'דיג, אבער עס איז א פאקט, אז צווישען די נעשטהענישען אין יאפאן אין דער פאליטישער לאגע אין דייטשלאנד איז דא עטוואס געמיינזאמעס. אין ביידע לענדער האבען מיר צו טון מיט א דערשיידענקייט און א געפאהר, נישט נאר פאר די צוויי לענדער גופא, נאר אויך פאר דער גאנצער וועלט. פונקט אזוי ווי דאס אויפטרעטען פון די יאפאנישע מיליטאריסטען קאן ברענגען גיי הייניגע אומשטענדען צו א גרויסער מלחמה אין ווייטען מזרח, אזוי מוז די מיליטאריזירונג פון דער דייטשער רעגירונג צו א גוואלדיגער קאטאסטראפע אין אייראפע. אי דא, אי דארט ווירקט דער איבערגעשפאנטער נאציאנאליזם, וועלכער געטה ארויס פון פריניציפ, אז ערגער קען שוין נישט זיין און אז אין פאל פון א נייער מלחמה וועט דער פאלקסווילען, געפארט מיט דעם פאלקס-צארן, דורכברעכען דעם גרעסטען ווידערשטאנד און סוף כל סוף יגען.

עס איז ניט שווער צו ענטפערן אויף דער פראגע, ווער איז שולדיג אין דער געשאפענער לאגע, די, וואס האבען נעפרעדיגט דעם האלבען שלום שטעהען איצט פאר א גאנצער מלחמה, די פערבלענדונג פון די דייטשע ליבעראלען און אפילו פון די דייטשע סאציאליסטען איז געגאנגען אזוי ווייט ביי די לעצטע פרעזידענטען-וואהלען, אז דער אלטער פרייסישער גענעראל, דער אמת'ר אויסדרוק 'פון דער אלטער דייטשער רעאקציע, פרעזידענט היינדענבורג, איז פראקלאמירט געווארען פאר דעם מלאך הגואל, פאר דער איינציגער רעטונג פון דער רעפובליק. דארף מען זיך דערי. בער איצט קיינער נישט וואונדערן, ווען פון דער סביבה פון דעם מארשאל אליין שטעהען אויף כחות, וואס געהען דער. שטיקען די רעפובליק מיט'ן פארלא. מענט און גרייטען צו דעם וועג פאר היטלערן. דייטשע רעפובליקאנער אין אפילו סאציאליסטען האבען געשאפען די היינטיגע סיטואציע. אויף א גרעסערן אויסשטאנד איז נישט געווען ביי זיי נישט קיין שוואנג און נישט קיין מוט.

אין א שארפער מאס האט זיך דאס געפעהרלעכע שפיל מיט האלבע מיטלען אויסגעדריקט אין דער יאפאנישער פאליטיק. מען האט זיך פארשטענדיגט מיט לינא אין שאנגאי. אבער מען האט נישט געהאט קיין מוט צו טון דאס אנגעגען און מאנדזשוריען. מען האט איינגעהעצט די נאציאנאליסטישע אנטסטקעט פון דעם יאפאנישען המון און נישט אויסגעשאנד געווען די ווילדע פרעטענזיעס פון דער מיליטאריסטישער פארטיי. מען האט בוסלעכטען ארויפגעבראכט א מוט צו א קלענער מלחמה און מען האט בוסלעכטען ארויפגעבראכט קיין מאנדזשוריע אן אנדערע מויזע אין דער אלטער פרייסישער פויזענד מאן. נישט שטענדיג אבער קאן מען דערשמוקען די נטסער, וואס מען האט אלען אויס גערופען פון אונטער דער ערד. די יאפאנישע רעגירונג איז הנעט א קרבן פון אדר אנגעגער פאלוטיק. זי איז נישט אומשטאנד מעהר צו בינדען די נאציאנאליסטישע גטסטער, וואס זי האט אלען כאביליזירט. זי וואלט עס וועלען מיט אזן קען עס נישט.

שווערער לאזעס רוקען זיך אן פון מזרח און פון דעם נאר ווייטען מזרח.

ווי. גראסמאן.

צו הילף דעם יתום!

פון ד"ר י. סאהז

דער פערבאנד פון די געזעלשאפטען פאר יתומים-שארזארגונג האט בעשלאסען אין דעם יאהר צו בענייען זיין אלטע טראדיציע און, נאך א צוויי-יאריגער הפסקה, ווידער דורכפיהרען אי. גאנץ פוילען א גרויסע הילפס-אקציע אין דער פארם פון א „יתומים-וואך". אינ'ם מבול פון פערשידענע פראפאגאנדיסטישע אין זאמעל-אקציעס, האט זיך די „יתומים-וואך" ערוואָרבען אין אונזער געזעלשאפט א בעזונדערען נאמען. אזוי איז עס איבריגענס אויך מיט דער פראפאגאנדע פאר יתום ביי אלע אומות העולם. עס האנדעלט זיך דאך וועגען קליינעם און שוואכען קינד, וועגען קינפטיגען מענש און בירגער.

דאס רעכט פונ'ם פער'יתומ'טען און פערוואר'לאזטען קינד, וועלכעס פאדערט הילף און פערזארגונג ביי דער געזעל-שאפט, וועט אין דער „יתומים-וואך" זיין דער ציל פון א ספעציעלער פראפאגאנדע. דאס רעכט, וואס איז דעם קינד אנערקענט געווארען אויף אנ'אינ-טערנאציאנאלען אופן, אין דער גענפער „דעקלאראציע וועגען רעכט פון קינד", וועלכע איז אנגענומען געווארען דורך אלע קולטורעלע פעלקער.

דאס דאזיגע רעכט, וועלכעס פאדערט אזייטיגע הילף פאר יעדען, וועלכעס נויטיגט זיך אין דעם, ווערט יאהרען-לאנג פראפאגירט דורך א גאנצער אר-מעע פון בעוואוסטזיניגע געזעלשאפט-טליכע ארבייטער. און דאך איז דער דאזיגער בעוואוסטזיין פון פליכט פון זעלבסטהילף אויס'ן געביט פון יתומים-פערזארגונג, נאך נישט אריינגעדרונגען אין א גענוגענדער מאס צווישען די ברייטע מאסען פון אונזער געזעל-שאפט.

פראפאגירען דאס דאזיגע רעכט איז דעריבער א נויטווענדיגקייט אומעטום. דאס איז אויך נויטיג ביי אונז, יידען, הגם דאס געפיהל פון אחריות פאר'ן גורל פון פערלאזענעם קינד איז אונז יודען זעהר נאהנט, ווארום איינע פון די העכסטע געבאטען פון אונזער עטיק הייסט אונז „בעזארגען יתומים אין שי-צען אלמנות".

ווען ס'איז אבער געקומען דער מא-מענט צו פערווירקליכען דעם דאזיגען געבאט, ווען די מלחמה, פאראמען, נויט און מגפות האבען אנגעפיהלט די גאסען פון שטעט און שטעטלעך מיט א היימלאזער און פערוואר'לאזטער אר-מעע פון קינדער, וועמענס צאהל איז דערגאנגען ביז 50.000, דאן האט אונז פערפעלט כוחות... און דאן איז פאר-געקומען א נס. דאס געוויין פון אונזע-רע קינדער, וועלכע בעטען הילף, האט דערגרייכט צו די אויערן פון אונזערע ברידער מעבר לים און האט עס גע-בראכט דעם דאזיגען נס.

אין משך פון וועניג יאהר האט זיך אויסגעבויט די ארגאניזאציע פון יתומים פערזארגונג, מיט וועלכע עס וואלט זיך נישט געשעמט קיין שום פאלק. איבער 100 פינדעל-הייזער, א גלענדצענד אר-גאניזירטע פערזארגונג, מעדיצינישע הילף. זומער-קאלאניעס, אנ'איינהייטלי-ליכע און מאדערנע ערציהונגס-סיסטעם, פראדוקטיווזירונג אויפ'ן וועג פון ראַ-ציאנעלער פאך-בילדונג — דאס אלעס האט די ארגאניזאציע געגעבען אונזערע קינדער, צעהנדליגער טויזענדער יתומים געראטעוועט פון טויט און ערציגונג צו טיכטיגע — דאס זענען געווען די רעזולטאטען פון איהר טעטיגקייט.

ווען אונזערע ברידער פון אמעריקא האבען געמוזט צוריקציען זייער הילף, דאן האט זייער ארט גערן און אפפער-וויליג פערנומען אונזער געזעלשאפט, וועלכע האט פארטגעזעצט די ארבייט און האט זי פונאנדערגעבויט. אונזער געזעלשאפט האט ארויסגעוויזען אנ'אויפ-פערגעוועניליכע פערשטענדניש פאר דער יתומים-אקציע און האט איהר געגעבען אנ'אויסערגעוועניליכער הילף. אויסהאל-טענדיג אייף 80 פראצ. די יתומים-אר-בייט, הגם דאס געזעץ לעגט ארויף אין דער הינזיכט גרויסע פליכטען אויף אנ-דערע פאקטארען.

עס איז אבער געקומען א שווערער מאמענט, דער מאמענט פון לאנגדויע-ערנדען ווירטשאפטליכען קריזיס.

די קאמינאלע פערבאנדען, פערקלע-נערן, אונטערן אויסרייד פון קריזיס, די סובווענצען פאר אונזערע אנשטאלטען און די פערקלענערטע כובווענצען צאה-לען זיי צייטענווייז אינגאנצען נישט אויס. דער קריזיס פערקלענערט מיט יעדען טאג אונזערע הכנסות פון גע-זעלשאפטליכע מקורות און האט ערמעג-ליכט דעם הונגער אריינצודרינגען אין די יתומים-הייזער. דער פסיכאז פון קריזיס הויבט אן צו אריינ'גגב ענען זיך אין די הערצער פון אונזערע מיט-ארבייטער, נעמט ביי אונז אפ דעם חשק צו ארבייט און פילט זיי אן מיט ספקות. אין דערפאר האט דער פער-באנד פאר יתומים-פערזארגונג בעשלא-סען צו ארגאניזירען א וואך פון הילף פאר'ן יתום.

זאל יעדער יוד אהן אויסנאהם וויסען אז אונזער ארגאניזאציע רעפרעזענטירט 137 אנשטאלטען וואס פערנעמען זיך מיט פערזארגען און ערציען דעם יתום, אז אין די דאזיגע אנשטאלטען ווערען אויטגעהאלטען 4935 קינדער, אז אויסער די אנשטאלטען ווערען פערזארגט 3682 קינדער, אז אונזער ארבייט פיהרען אן 275 קאמיטעטען אין 208 פונקטען, אז די יתומים ווערען ערציגען לויט די מאדערנסטע מעטאדען און אז זיי ווע-רען געלערנט א פראקטישען סאך. אז יאהר איין יאהר אוים שיקען מיר ארויס טויזענדער קינדער אויף קאלאניעס. אז מיר האבען אנ'אייגענעם ערציהונגס-און הייל-אנשטאלט פאר גייסטיג-אפגע-שטאנענע קינדער און אז מיר בעזיצען א סאנאטאריום פאר קינדער, וואס זע-נען בעדארהט דורך טובערקולאזע, אז מיר האבען איינגעפיהרט בעראטונגס-שטעלען פאר יוגענד, אז מיר ארגאני-זירען דעם אויפזיכט איבער טערמינא-טארען און אז ענדליך גיבען מיר ארויס צוויי אייגענע מאנאט-שווארנאלען אין יויש („אונזער קינד") און אין פוילישן פשעגלאנד ספאלעטשני).

זאל דאס יודענטום אומפארטייאיש אפשאצען די בעדייטונג פון דעם דא-זיגען קולטורעלען קנין פאר'ן יעצטיגען און צוקונפטיגע זורות. מיר צווייפלען נישט, אז, נישט קוקענדיג אויפ'ן קרי-זיס, וועט זיך נאך געפונען גענוג כוחות אין אונזער געזעלשאפט, כדי צו שטי-צען די יתומים-ארגאניזאציע, וועלכער דער קריזיס דראהט מיט אונטערגאנג.

מיר האבען געקעמפט און מיר וועד-

(עודע זעה זייט 4)

לוין-רעדוקציעס, יקרות און... צונעהמען ביי יודען אין פוילן די... פאליטישע רעכט

וואס דארף טון די פוילישע פאליטיק, כדי צו זיין שטארק אין פאל פון אנ'אנפאל מצד דייטשלאנד? — אפלאנגען פון דער פוילישער פרעסע

פאר דער פוילישער עפענטלעכקייט שטעהן איצט אהן א שיער פראבלעמען פון ווירטשאפטליכן און פאליטישען כאראקטער, אונגערליכע און אויסערליכע פראגען. יערען פון די פוילישע צייטונגען שאפטלעכער ווירטשאפט, אלס גאנצע". דער „ראבאמונק" שטעלט זיך אפ אויף דער גרונט רעדיקאלע ציע פון די פעגסיעס פון די מלוכה-בעאמטע. „דאס וועט ברענגען צו א גנטע כוואליע פון גען. גלטבצייטונג וואקסט דער יקרות, ווי און די בעסטע צייטען ביטי אונפלאצ-ציע.. „דאס און נישט קיין אויסוועג, נאר פערקעהרט, א מארש ארא".

יעדע פערקלענערונג פון די פערדינס-טען ברענגט אין רעזולטאט א ווייטער דיגע פערקלענערונג פון די צאהלונגס-פעהיגקייטען. דער רעפיצוט פון מלוכה-בודזשעט וואקסט. דעם ערשטען יוגו וועט די מלוכה-קאסע פוהלען א פערלעכטע-רונג צולוב דעם, ווייל זי וועט ווענינער אפצאהלען, אבער שוין דעם ערשטען יולי וועט זי פוהלען א ירידה פון די הכנסות אלס רעזולטאט פון דער לוין-רעדוקציע.

„אין צוזאמענפאהר מיט'ן לעצטען צוזאמענפאהר פון דער ענדעקושער יו-נעגד, אויף וועלכער ס'איז אנגענומען נעווארען א רעזאלוציע, אז די יודען דארפען נישט בעקומען אין פוילען קיין פאליטישע רעכט, אז מ'דארף איינגעמיילען די איינוואוינער און פוילען אויף צוויי קאטעגאריעס, אויף ביורגער און אנגעהע-רינגע, וואס בעזיצען נישט קיין פאליטי-שע רעכט, שרייבט די „גאזעטא פאל-סקא": „אויב מיר האבען נישט קיין טעות, וואלט צווישען די 12 אפאסטא-לען נאר איינער געקענט האבען אין פוי-לען דאס רעכט צו פרעדיגען די עוואנ-געליע, ווען דער פראיעקט פון דער עגדעקעשער יוגענד וואלט פערוואנדעלט געווארען אין א ווענינסטען צו זוכערן זיך רוסלאנד'ס נוטראלומעט אין פאל פי-א דרטשען אנפאל אויף פוילען.

קאציעס צולוב דער ווטעדדיגער פער-קלענערונג פון די קאנסומציע פון פון די ברוטמע מאסען און די קלוטע מען פון די מלוכה-פעהיגקייטען פון דער געזעל-שאפטליכער ווירטשאפט, אלס גאנצע".

דער „ראבאמונק" שטעלט זיך אפ אויף דער גרונט רעדיקאלע ציע פון די פעגסיעס פון די מלוכה-בעאמטע. „דאס וועט ברענגען צו א גנטע כוואליע פון גען. גלטבצייטונג וואקסט דער יקרות, ווי און די בעסטע צייטען ביטי אונפלאצ-ציע.. „דאס און נישט קיין אויסוועג, נאר פערקעהרט, א מארש ארא".

יעדע פערקלענערונג פון די פערדינס-טען ברענגט אין רעזולטאט א ווייטער דיגע פערקלענערונג פון די צאהלונגס-פעהיגקייטען. דער רעפיצוט פון מלוכה-בודזשעט וואקסט. דעם ערשטען יוגו וועט די מלוכה-קאסע פוהלען א פערלעכטע-רונג צולוב דעם, ווייל זי וועט ווענינער אפצאהלען, אבער שוין דעם ערשטען יולי וועט זי פוהלען א ירידה פון די הכנסות אלס רעזולטאט פון דער לוין-רעדוקציע.

„אין צוזאמענפאהר מיט'ן לעצטען צוזאמענפאהר פון דער ענדעקושער יו-נעגד, אויף וועלכער ס'איז אנגענומען דער „ראבאמונק" אויף א רעזאלוציע, אז די יודען דארפען נישט בעקומען אין פוילען קיין פאליטישע רעכט, אז מ'דארף איינגעמיילען די איינוואוינער און פוילען אויף צוויי קאטעגאריעס, אויף ביורגער און אנגעהע-רינגע, וואס בעזיצען נישט קיין פאליטי-שע רעכט, שרייבט די „גאזעטא פאל-סקא": „אויב מיר האבען נישט קיין טעות, וואלט צווישען די 12 אפאסטא-לען נאר איינער געקענט האבען אין פוי-לען דאס רעכט צו פרעדיגען די עוואנ-געליע, ווען דער פראיעקט פון דער עגדעקעשער יוגענד וואלט פערוואנדעלט געווארען אין א ווענינסטען צו זוכערן זיך רוסלאנד'ס נוטראלומעט אין פאל פי-א דרטשען אנפאל אויף פוילען.

1. אז פון אלע ערט אויפפאשע מלוכות אין א חוץ פוילען די אמשטארקס מען פערדינגט דעם טערומאריאלען סטאטוס קוא אין אמעריקא — פרא נקרייך. פוילען מוז דערבייר אנווענדען אלע מומלען אין פרא נקרייך זיך עגמענענצוטשטעלען דער דטמשער פראפאגאנדע און אז פראנקרייך זאל ווי בוי אהער ערקלערען, אז זי וועט בעת אנ'אנגריף אויף פוילען ארויסטרעטען אקטיוו זי צי פערטיידיגען.

2. גמנצושטעלען בעסערע בעציהונגען מיט די מלוכות פון דער קלוינער קאָ-ליציע, הויפטזעכליך מיט טשעכאָסלאָ-וואקיען.

3. זעהן אנעווענדען אלע מעגליכקייטען אנטצושטעלען גוטע בעציהונגען מיט רוסלאנד, ווענדסטענס צו זוכערן זיך רוסלאנד'ס נוטראלומעט אין פאל פי-א דטמשען אנפאל אויף פוילען.

אפטער בריף צו חיים נחמן ביאליק

פונ'ם גען.-דירעקטאר פון יט"א ה' יעקב לאנדאו

ניו-יארק. (יטא) דער גענעראל-דירעקטאר פון דער יודישער טעלעגראפ-אגענטור ה' יעקב לאנדאו האט פערעפענטליכט א בריף צו חיים נחמן ביאליק:

„מיט א קורצען צייט צוריק האט ח. נ. ביאליק אלס פארזיצער פון א קאמיטעט, וואס אינטערעסירט זיך מיט די יודישע ענינים אין סאוועט-רוסלאנד, פערעפענטליכט אנ'ערקלערונג, אין וועלכער עס איז געווען געזאגט, אז די יודען דארפען נישט בעקומען אין פוילען א נטוסטונגען אין אלע שפראכען פון דעם, וואס ח. נ. ביאליק ווייסט זיך אז אין אנ'אנגעגעם אינצ'רעסע (אפילו ווען ער זאל זיין א רוסטיער) נ'ר צו דיסקרעדיטירען א פרעסע-אגענטור.

דארף איך דערמאנען ח. נ. ביאליק'ן, וויפיל בור האבען בערינגטעט ווענען עסטען פון ציונסטען א. ז. רוסלאנד און ווענען דער פערפאלגונג פון דער העברעאישער שפראך? דארף איך דערמאנען ווענען די פסדר'דיגע אנפע-לעי, וואס זענען געמאכט געווארען און מאסהווער „עמעס", און דער ניו-יארקער „פרטרטיט" און אין אנדערע יודישע קאָ-מונסט שע צייטונגען געגען דער „יטא" אין נעגען אויהר קארעספאנדענט אין רוסלאנד צילוב זיינע מומונגע דערכמען ווענען די געשעהענישען און דאמען-פאר-באנד? דארף איך אויהם דערמאנען ווע-גען דעם רעש, וואס „יטא" האט גע-

יודען זאלען פון דעם דאזיגען גזעש זיין איינגעגעלאסען? פאקטיש איז נישט בלויז אין סאוועט-רוסלאנד, נאר אפילו אין ווייטשלאנד, עסטרייך, בולגאריען, אונגארן און אנדערע אינטראפעאישע לענ-דער פערבאטען צו האלטען אויסלענדישע ציאונטע אויך און די דאזיגע לענדער בעגעגנען מען שווערנקייטען, אויב מען פאסט זיך נישט צו צו די דאזיגע פאר-ערפאלען.

די יודישע מעלעגראפען-אגענטור וואס אז דאס אנצוהערעניש, אז זי איז גלייכלעכטיג צום גורל פון רוסישען יודענטום. מיר מוזען פראטעסטירען גע-גען דעם, וואס ח. נ. ביאליק ווייסט זיך אז אין אנ'אנגעגעם אינצ'רעסע (אפילו ווען ער זאל זיין א רוסטיער) נ'ר צו דיסקרעדיטירען א פרעסע-אגענטור.

דארף איך דערמאנען ח. נ. ביאליק'ן, וויפיל בור האבען בערינגטעט ווענען עסטען פון ציונסטען א. ז. רוסלאנד און ווענען דער פערפאלגונג פון דער העברעאישער שפראך? דארף איך אויך דערמאנען ווענען די פסדר'דיגע אנפע-לעי, וואס זענען געמאכט געווארען און מאסהווער „עמעס", און דער ניו-יארקער „פרטרטיט" און אין אנדערע יודישע קאָ-מונסט שע צייטונגען געגען דער „יטא" אין נעגען אויהר קארעספאנדענט אין רוסלאנד צילוב זיינע מומונגע דערכמען ווענען די געשעהענישען און דאמען-פאר-באנד? דארף איך אויהם דערמאנען ווע-גען דעם רעש, וואס „יטא" האט גע-

יוגען ארעסטירט געווארען עקספערי-מענטען און זייערע לאבאראטאריעס מיט דעם צוועק צו דערגרייכען אט דעם צוועק. אין גאר דעם, ווי מען האט אויף דעם געארבעטט א פאר צעהנדליג יאהר, האט אין מיטן דעם אויסגעשלאגען אין דער אינטערעסנטער געווארען עלף רבנים? דער פאקט, וואס די רבנים זענען בע-פרייט געווארען, איז אין א גרויסער מאס זוכער דער פערדינסט פון „יטא", וואס האט די דאזיגע ידיעה פערשפרייט אין דער וועלט.

שוין אין יאהר 1922 האט דער אינ-טערעשירענער זיך געווענדעט צום קאָ-מוטעט פון רוסישע ציונסטען" בעים ציונסטישען קאנגרעס אין קאלסבאד, אויבערגעבענדיג א בילד וועגען די ציי-נסטען-פערפאלגונגען אין רוסלאנד און פעסטשטעלענדיג, אז די ציונסטען רוסלאנד זענען פון „יטא" ווייט אז אין אנ'אנגעגעם אינצ'רעסע (אפילו ווען ער זאל זיין א רוסטער) נ'ר צו דיסקרעדיטירען א פרעסע-אגענטור.

דארף איך דערמאנען ח. נ. ביאליק'ן, וויפיל בור האבען בערינגטעט ווענען עסטען פון ציונסטען א. ז. רוסלאנד און ווענען דער פערפאלגונג פון דער העברעאישער שפראך? דארף איך אויך דערמאנען ווענען די פסדר'דיגע אנפע-לעי, וואס זענען געמאכט געווארען און מאסהווער „עמעס", און דער ניו-יארקער „פרטרטיט" און אין אנדערע יודישע קאָ-מונסט שע צייטונגען געגען דער „יטא" אין נעגען אויהר קארעספאנדענט אין רוסלאנד צילוב זיינע מומונגע דערכמען ווענען די געשעהענישען און דאמען-פאר-באנד? דארף איך אויהם דערמאנען ווע-גען דעם רעש, וואס „יטא" האט גע-

יעקב לאנדאו
נעגעראל-דירעקטאר פון יט"א
יודישע טעלעגראפען אגענטור.

דער צעשפליטערטער אטאם

פון ב. בארדוליו

א דערקלערונג פון דעם דאזיגען גרויסען וויסענשאפטליכען אויפטו

אין לאנדאן איז מיט עטלוכע טעג צוריק פערגעקומען א פאסירונג, אין אויב די פאסירונג איז ווירקליך פערגעקומען אזוי, ווי די „טיימס" גיט עס אויבער, איז ענדליך דערגרייכט געווארען א ציל, וואס איז פריהער טעאָרעטיש פאראויס געזעהן געווארען איז צו וועלכען פון דער קארעספאנדענט אין לאנדאן, אי דא, אי דארט ווירקט דער איבערגעשפאנטער נאציאנאליזם, וועלכער געטה ארויס פון פרינציפ, אז ערגער קען שוין נישט זיין און אז אין פאל פון א נייער מלחמה וועט דער פאלקס-צארן, דורכברעכען דעם גרעסטען ווידערשטאנד און סוף כל סוף יגען.

עס איז ניט שווער צו ענטפערן אויף דער פראגע, ווער איז שולדיג אין דער געשאפענער לאגע, די, וואס האבען נעפרעדיגט דעם האלבען שלום שטע-הען איצט פאר א גאנצער מלחמה, די פערבלענדונג פון די דייטשע ליבעראלען און אפילו פון די דייטשע סאציאליסטען איז געגאנגען אזוי ווייט ביי די לעצטע פרעזידענטען-וואהלען, אז דער אלטער פרייסישער גענעראל, דער אמת'ר אויסדרוק 'פון דער אלטער דייטשער רעאקציע, פרעזידענט היינדענבורג, איז פראקלאמירט געווארען פאר דעם מלאך הגואל, פאר דער איינציגער רעטונג פון דער רעפובליק. דארף מען זיך דערי. בער איצט קיינער נישט וואונדערן, ווען פון דער סביבה פון דעם מארשאל אליין שטעהען אויף כחות, וואס געהען דער. שטיקען די רעפובליק מיט'ן פארלא. מענט און גרייטען צו דעם וועג פאר היטלערן. דייטשע רעפובליקאנער אין אפילו סאציאליסטען האבען געשאפען די היינטיגע סיטואציע. אויף א גרעסערן אויסשטאנד איז נישט געווען ביי זיי נישט קיין שוואנג און נישט קיין מוט.

אין א שארפער מאס האט זיך דאס געפעהרלעכע שפיל מיט האלבע מיטלען אויסגעדריקט אין דער יאפאנישער פא-ליטיק. מען האט זיך פארשטענדיגט מיט לינא אין שאנגאי. אבער מען האט נישט געהאט קיין מוט צו טון דאס אנגעגען און מאנדזשוריען. מען האט איינגעהעצט די נאציאנאליסטישע אנ-סטנקטען פון דעם יאפאנישען המון און נישט אויסגעשאנד געווען די ווילדע פרעטענזיעס פון דער מיליטאריסטישער פארטיי. מען האט בוסלעכטען ארויפגעבראכט א מוט צו א קלענער מלחמה און מען האט בוסלעכטען ארויפגעבראכט קיין מאנדזשוריע אן אנדערע מויזע אין דער אלטער פרייסישער פויזענד מאן. נישט שטענ-דיג אבער קאן מען דערשמוקען די נטסער, וואס מען האט אלען אויס גערופען פון אונטער דער ערד. די יאפאנישע רעגירונג איז הנעט א קרבן פון אדר אנגעגער פאלוטיק. זי איז נישט אומשטאנד מעהר צו בינדען די נאציאנאליסטישע גטסטער, וואס זי האט אלען כאביליזירט. זי וואלט עס וועלען מיט און קען עס נישט.

שווערער לאזעס רוקען זיך אן פון מזרח און פון דעם נאר ווייטען מזרח.

ווי. גראסמאן.

דער שליסעל צום ערפאלג

אין אנ'אנאנסאיז „לאדזער טאגעבלאט"

אין דא דער פאקט, וואס דער אנהויב איז געמאכט געווארען, וואס די שטע-גערונג וואנד איז דורכגעבראכען געווא-רען.

דערווייל איז דאס בלויז איין אמאל צווישען 10 מיליאן, וואס ווערט צושפלי-טערט; אבער אט דער איין אמאל איז יא צושפליטערט געווארען. אין 60 פראצענט ענערגיע איז דא געווען געווארען אין איין צעמישער עלעמענט און אויף א קינסטליכען אופן פערוואנדעלט געווא-רען אין א צווייטען. וונדמיג איז אט דער ערשטער שריט; דאס אויבערגע וועט שפעטער קומען. אין די רעזולטאטען, וואס זענען ארעסטירט געווארען, איז דער קאוועגנדער וועג לאבאראטאריע-מאס אויפגעהערט דורכצופיהרען עקספערי-מענטען און זייערע לאבאראטאריעס מיט דעם צוועק צו דערגרייכען אט דעם צוועק. אין גאר דעם, ווי מען האט אויף דעם געארבעטט א פאר צעהנדליג יאהר, האט אין מיטן דעם אויסגעשלאגען אין דער אינטערעסנטער געווארען עלף רבנים? דער פאקט, וואס די רבנים זענען בע-פרייט געווארען, איז אין א גרויסער מאס זוכער דער פערדינסט פון „יטא", וואס האט די דאזיגע ידיעה פערשפרייט אין דער וועלט.

שוין אין יאהר 1922 האט דער אינ-טערעשירענער זיך געווענדעט צום קאָ-מוטעט פון רוסישע ציונסטען" בעים ציונסטישען קאנגרעס אין קאלסבאד, אויבערגעבענדיג א בילד וועגען די ציי-נסטען-פערפאלגונגען אין רוסלאנד און פעסטשטעלענדיג, אז די ציונסטען רוסלאנד זענען פון „יטא" ווייט אז אין אנ'אנגעגעם אינצ'רעסע (אפילו ווען ער זאל זיין א רוסטער) נ'ר צו דיסקרעדיטירען א פרעסע-אגענטור.

דארף איך דערמאנען ח. נ. ביאליק'ן, וויפיל בור האבען בערינגטעט ווענען עסטען פון ציונסטען א. ז. רוסלאנד און ווענען דער פערפאלגונג פון דער העברעאישער שפראך? דארף איך אויך דערמאנען ווענען די פסדר'דיגע אנפע-לעי, וואס זענען געמאכט געווארען און מאסהווער „עמעס", און דער ניו-יארקער „פרטרטיט" און אין אנדערע יודישע קאָ-מונסט שע צייטונגען געגען דער „יטא" אין נעגען אויהר קארעספאנדענט אין רוסלאנד צילוב זיינע מומונגע דערכמען ווענען די געשעהענישען און דאמען-פאר-באנד? דארף איך אויהם דערמאנען ווע-גען דעם רעש, וואס „יטא" האט גע-

לאדזער טאגעבלאט

דער רעדאקטאר נעמט אן פון 6 ביז 8 אח. נישט בעשטעלטע אנבאפריעטען יידען נישט צוריקגעשיקט.

„Lodz. Tagebiat" Łódź Piotrk. 16
Skrz. poczt. 16
טעלעפאנען: רעד. 100.57 אדמ. 100.47

האלבע מיטלען

צו מוז קליינען עטוואס משוגה'דיג, אבער עס איז א פאקט, אז צווישען די נעשטהענישען אין יאפאן אין דער פא-ליטישער לאגע אין דייטשלאנד איז דא עטוואס געמיינזאמעס. אין ביידע לענ-דער האבען מיר צו טון מיט א דערשי-מערונג און א געפאהר, נישט נאר פאר די צוויי לענדער גופא, נאר אויך פאר דער גאנצער וועלט. פונקט אזוי ווי דאס אויפטרעטען פון די יאפאנישע מיליטאריסטען קאן ברענגען גיי הייניגע אומשטענדען צו א גרויסער מל-חמה אין ווייטען מזרח, אזוי מוז די מיליטאריזירונג פון דער דייטשער רע-גירונג צו א גוואלדיגער קאטאס-טראפע אין אייראפע. אי דא, אי דארט ווירקט דער איבערגעשפאנטער נאציא-נאליזם, וועלכער געטה ארויס פון פרינ-ציפ, אז ערגער קען נישט זיין און אז אין פאל פון א נייער מלחמה וועט דער פאלקס-צארן, דורכברעכען דעם גרעס-טען ווידערשטאנד און סוף כל סוף יגען.

עס איז ניט שווער צו ענטפערן אויף דער פראגע, ווער איז שולדיג אין דער געשאפענער לאגע, די, וואס האבען נעפרעדיגט דעם האלבען שלום שטע-הען איצט פאר א גאנצער מלחמה, די פערבלענדונג פון די דייטשע ליבעראל-לען און אפילו פון די דייטשע סאציא-ליסטען איז געגאנגען אזוי ווייט ביי די לעצטע פרעזידענטען-וואהלען, אז דער אלטער פרייסישער גענעראל, דער אמת'ר אויסדרוק 'פון דער אלטער דייטשער רעאקציע, פרעזידענט היינדענבורג, איז פראקלאמירט געווארען פאר דעם מלאך הגואל, פאר דער איינציגער רעטונג פון דער רעפובליק. דארף מען זיך דערי. בער איצט קיינער נישט וואונדערן, ווען פון דער סביבה פון דעם מארשאל אליין שטעהען אויף כחות, וואס געהען דער-שטיקען די רעפובליק מיט'ן פארלא-מענט און גרייטען צו דעם וועג פאר היטלערן. דייטשע רעפובליקאנער אין אפילו סאציאליסטען האבען געשאפען די היינטיגע סיטואציע. אויף א גרעסערן אויסשטאנד איז נישט געווען ביי זיי נישט קיין שוואנג און נישט קיין מוט.

אין א שארפער מאס האט זיך דאס געפעהרלעכע שפיל מיט האלבע מיטלען אויסגעדריקט אין דער יאפאנישער פא-ליטיק. מען האט זיך פארשטענדיגט מיט לינא אין שאנגאי. אבער מען האט נישט געהאט קיין מוט צו טון דאס אנגעגען און מאנדזשוריען. מען האט איינגעהעצט די נאציאנאליסטישע אנ-סטנקטען פון דעם יאפאנישען המון און נישט אויסגעשאנד געווען די ווילדע פרעטענזיעס פון דער מיליטאריסטישער פארטיי. מען האט בוסלעכטען ארויפגעבראכט א מוט צו א קלענער מלחמה און מען האט בוסלעכטען ארויפגעבראכט קיין מאנדזשוריע אן אנדערע מויזע אין דער אלטער פרייסישער פויזענד מאן. נישט שטענ-דיג אבער קאן מען דערשמוקען די נטסער, וואס מען האט אלען אויס גערופען פון אונטער דער ערד. די יאפאנישע רעגירונג איז הנעט א קרבן פון אדר אנגעגער פאלוטיק. זי איז נישט אומשטאנד מעהר צו בינדען די נאציאנאליסטישע גטסטער, וואס זי האט אלען כאביליזירט. זי וואלט עס וועלען מיט און קען עס נישט.

שווערער לאזעס רוקען זיך אן פון מזרח און פון דעם נאר ווייטען מזרח.

ווי. גראסמאן.

צו הילף דעם יתום!

פון ד"ר י. סאהז

דער פערבאנד פון די געזעלשאפטען פאר יתומים-שארזארגונג האט בעשלאס-סען אין דעם יאהר צו בענייען זיין אלטע טראדיציע און, נאך א צוויי-יאריגער הפסקה, ווידער דורכפיהרען אי-גאנץ פוילען א גרויסע הילפס-אקציע אין דער פארם פון א „יתומים-וואך".

אינ'ם מבול פון פערשידענע פראפאגאנדיסטישע אין זאמעל-אקציעס, האט זיך די „יתומים-וואך" ערוואָרבען אין אונזער געזעלשאפט א בע-זונדערען נאמען. אזוי איז עס איבריגענס אויך מיט דער פראפאגאנדע פאר יתום ביי אלע אומות העולם. עס האנ-דעלט זיך דאך וועגען קליינעם און שוואכען קינד, וועגען קינפטיגען מענש און בירגער.

דאס רעכט פונ'ם פער'יתומ'טען און פערוואר'לאזטען קינד, וועלכעס פאדערט הילף און פערזארגונג ביי דער געזעל-שאפט, וועט אין דער „יתומים-וואך" זיין דער ציל פון א ספעציעלער פראפ-אגאנדע. דאס רעכט, וואס איז דעם קינד אנערקענט געווארען אויף אנ'אינ-טערנאציאנאלען אופן, אין דער גענפער „דעקלאראציע וועגען רעכט פון קינד", וועלכע איז אנגענומען געווארען דורך אלע קולטורעלע פעלקער.

דאס דאזיגע רעכט, וועלכעס פאדערט אזייטיגע הילף פאר יעדען, וועלכעס נויטיגט זיך אין דעם, ווערט יאהרען-לאנג פראפאגירט דורך א גאנצער אר-מעע פון בעוואוסטזיניגע געזעלשאפט-טליכע ארבייטער. און דאך איז דער דאזיגער בעוואוסטזיין פון פליכט פון זעלבסטהילף אויס'ן געביט פון יתומים-פערזארגונג, נאך נישט אריינגעדרונגען אין א גענוגענדער מאס צווישען די ברייטע מאסען פון אונזער געזעל-שאפט.

פראפאגירען דאס דאזיגע רעכט איז דעריבער א נויטווענדיגקייט אומעטום. דאס איז אויך נויטיג ביי אונז, יידען, הגם דאס געפיהל פון אחריות פאר'ן גורל פון פערלאזענעם קינד איז אונז יודען זעהר נאהנט, ווארום איינע פון די העכסטע געבאטען פון אונזער עטיק הייסט אונז „בעזארגען יתומים אין שי-צען אלמנות".

ווען ס'איז אבער געקומען דער מא-מענט צו פערווירקליכען דעם דאזיגען געבאט, ווען די מלחמה, פאראמען, נויט און מגפות האבען אנגעפיהלט די גאסען פון שטעט און שט

לאדזער
23 מאי 1932
מאנטאג, י"ז אייר תרצ"ב
פ' בחקותי

טאג-בראניק

28-ער פולק איז לאנגער-איבונגען

(§) געלטען פרוה אין דאס לאדזער 28-טע שוסער-פולק אפגעגאנגען איר זומער-איבונגען און ווערן פערברענגען אין לאגער 2 הדשים צעט.

פערזענליכעס

וואשינגטאן יאשמשאלט אין צוריקגע-קומען פון וואַרשא, וואו ער האט אינ-טערעסירט ווגען קרעדיטען פאר עפענט-ליכע ארבעטען.

צוזאמענפאהר פון ב.ב.-טוער

(ב) געלטען אין אין לאדז פארגעקו-מען א צוזאמענפאהר פון סאנאציע-טוער פון ב.ב. אויפ'ן געבוט פון דער זעלבסט-פערוואלטונג.

עס זענען געלייענט געוואָרען א רוה רעפעראטען און עס זענען אנגענומען גע-וואָרען רעזולוציעס וועגען דער ווינטער-דזונער ארבעט אויפ'ן געבוט פון דער זעלבסטפערוואלטונג.

נאכט-דיזשורען אין די אפטייכען

הענט דזשורען פאלגענדע אפטייכ-קען: א. ראנצער (זגרזשער 57), ו. גראשקאווסקי (11. ליסטאפאד 15), ב. גארפינו (פולסרקי 54), ב. בארטא-שעווסקי (פעטרזקאווער 154), ר. רעמ-ביעלונסקי (אגרזשיע 28), א. שומאנ-סקי (פזשעגזעלניאנא 75).

כ.ד.קישער צוזאמענפאהר פאדערט צו פעך-קלנערען דאס דירה-געלד מיט 25 פראצ.

זאגט זיך ארויס פאר א קארעקטיוון לוין-אפמאך אין דער טעקסטיל-אינדוסטרי

(§) געלטען אין דער פרוה האט זיך אנגעהויבען דער וואָיעוואָדישער צוזאמענפאהר פון קארעקטשען קרוזן-ראט פון דן בראָפעסיאָנעלע פערבאנדען. קאָרפאָ-מו האט געזאלט קומען צום צוזאמענ-פאהר, אבער צוליב זיין קראנקהייט איז ער נישט געקומען.

גאד א לענגערער דיסקוסיע האט דער א. זאמענפאהר אנגענומען זא גאנצע רוה רעזאלוציעס:

1) צוליב'ן כסדר'דיגען וואכסן פון יקרות רופט דער צוזאמענפאהר דעם לארעקשען פארלאמענטארישען קלוב צו ווירקען אויף דער רעגירונג נישט צו רע-דוצירען דן לוינען פון דן ארבעטער, מלוכה'שע און קאמונאלע בעאמטע, זונדל א זומערדיגע רעדוקציע דראהט מיט א קאטאסטראפע פאר דן ארבעטער.

הייטיגער זעזען אנגענומען געוואָרען דע-אלוציעס ווגען ענדערן דאס געזעץ ווע-גען אויסלייבען, קראנקען-קאסע איז אר-בייטסלאזען-פאנד; פאר אינגפוהרען על-טער-פערזיכערונג פאר ארבייטער, פע-קלענערן דן פענסיעס און מאטיעען פון דן דיי קסטאָרען און דן זלוכה'שע און פרוואטע אונטערגעהמונגען, דאס בעקומען אסטמאל פון 100 טויזנד זל. א חידש אויפ'ן חשבון פון דן אייזיטער און אנגעשטעלטע; דורכפיהרונג א רע-דוקציע פון דן בעאמטענס, פרוזען פון העלערע כלוכה'שע און קאמונאלע בע-אמטע; קלענערן דירה-געלד מיט 25 פראצ.

דער צוזאמענפאהר טרעט אויך ארויס געגען דן קארטעלען, וואס שרויפען אויף דן פרייזען; פאָדערט פון דער רעגירונג אויסצואבען א דרוק אויף דן טעקסטי-פאברוקאנטען צו שליסען א קאלעקטיווען לוין-אפמאך; פאָדערט דורכצופיהרען עפענטלוכע ארבייטען.

צום סוף טרעט דער צוזאמענפאהר ארויס געגען דן רעטשע אפעטיטען אפ-צוגעטען זיין פויזען שלעזען, פאמאזשע און פויזער קאנט.

„קאנסום" אויף זומער

די לוצטע הייסע טעג האבען גע-צוואונגען זיך אנצוטוהן אין לייכטע זומער-קליידער. די בעסטע לייכטע שטא-פען אויף דאמען-קליידער, שלאפרעק און בלוזקעס, ווי עטאמין באטיסט, מושלין, וואלענס, זיידענס און קרעטען אין די מאדערנסטע פארבען און צו אויסערגעוועהנליך-ביליגע פרייזען קען מען נאר בעקומען אין „קאנסום" ביי דער ווידזעווער מאנופאקטור ראקיטשי-נער 54 (צופאהר מיט די טראמווייען 10 און 16).

אויך פאר מענער געפינט זיך א גרויסער אויסוואהל פון מענער-וועש פון די בעסטע קוואליטעטען צו קאנ-קורענץ-פרייזען.

נישט קוקענדיג אויפ'ן גרויסען קרי-זיס, זענען די זאלען פון „קאנסום" איבערפולט מיט קונים.

מאסע פון דראשסעס מוז אפגעהיטען ווערען

(§) די פאליצען האט זיך דערוואוסט, אז די דראשקאשעס נוצען אויס די קאנוקטור, ווען עס זענען למשל גרויסע ספארט-אומפרעזעס אדער און חנא-טעג, און זיי נעמען העלערע פרייזען, ווי עס ערלויבט די מאקסע.

דערוויבער וואָרנט די פאליצען, אויב עס וועט פעסטגעשטעלט ווערען, אז דער אָרער יענער דראשקאזש האט געגומען א העלערען פרייז, וועט ער שטרענג בע-שטראפט ווערען.

צוזאמענפאהר פון פאב "יק-מייסטער"

(§) געלטען אין אין לארז אויך פאר-געקומען א צוזאמענפאהר פון פאבריק-מוסטערס, צו וועלכען עס זענען געקומען רעלעגאטען פון גאנץ פוילען.

דער צוזאמענפאהר האט ארגאנערט דן שלעכטע לאגע פון דן מוסטערס און צוזאמענהאנג מיט'ן ווערטשאפטליכען קריזיס און דן פראגע וועגען סאציאלע פערזיכערונג, וואס אין בזן אונט אויף דן פאבריק-מוסטערס נישט חל.

צום צוזאמענפאהר זענען געקומען 536 רעלעגאטען.

צוליב דער געלטונגער גרויסער הויז איז דן ערשטע זיצונג אויבערגעריען געוואָ-רען און אין בעגיט אויפגעלעגט 8 אוועגד, פערציהענדיג זיך בזן שפעט אין דער נאכט.

א גענויען בערוכט וועלען מיר מאָרגען ברענגען.

„רעסורסא" אפגעראטעוועט פון באנקראט

(§) געלטען אין פארגעקומען אנ'אוי-סערגעוועהנליכע פערזאמלונג אין קריסט-לוכען האנדווערקער-פערען „רעסורסא" אויף קולונסקי 123.

פון בערוכט האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דן „רעסורסא" און בעלאסטעט מיט 540,078 זל. חובות. דערביי בעטרעפען דן דרונגענדסטע חובות און שטייערען 68 טויזענד זל. און אויב זיי וועלען נישט תיב הבעצאהלט ווערען, דראהט דער אונ-סטמוצייע א פולשטענדיגער אונטערגאנג.

צום סוף האט דן פערזאמלונג אנגע-נומען א בעשלוס זיך צו בעשטייערען פרעוויליג לטובת דער אונסטמוציע, פרי אזוי ארום זי צו ראטעווען פון אונטער-גאנג.

פאבאר פון יאהרגאנג 1911

היינט מאנטאג ד. 23 מאי דארפען זיך שטעלען מאר דער קאמיסיע נום. 1 ד', וואס וואוינען אויפ'ן ששה פון 3 קאמיסאריאט און זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט:

s, sz, sch. t.

פאר דער קאמיסיע נומער 2 — די וואס וואוינען אויפ'ן שטח פון 6 קאָ-מיסאריאט און זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט:

r, s, sz. sch, s, u, w, z, ż, ź.

פון 7 קאמיסאריאט

n, r,

פאר דער קאמיסע נומער 3 (אלעי-קאשטשושקי 21) דארפען זיך שטעלען

די פאבאראוות פון 1910 פון דער מ
טעגאריע „ב", וואס וואוינען אויפ
שטח פון 2. און 3. קאמיסאריאט
זייערע נעמען הויבען זיך אן מיט
ż ביז a

צו דער פאבאר-קאמיסיע דארפ
מומבערענען א פערזענלעכען דאקומ
א פאס ארער אנ'אנדער דאקומענט
רעגומטראציע-צייטונגיש פון מאנומ
און א שול און פאר-צייטונגיש.

אויך די קאטעגאריע „ב" מוז מ
ברענגען א פערזענלעכען דאקומענט.

ציוניסטישע יוגענד און סטודענטען-אָרגאניזאציעס יודישע מיטעל-שולען און טפארט-אזטראיינען בעטייליגען זיך אין מארגענדיגען ל"ג-בעומר אויספלוג פון קרן-קימת לישראל

מארגען ל"ג-בעומר, דער פרוהלינגס-יום-טוב פון דער יודישער יוגענד, וועט אין אונזער שטאט געפייערט ווערען זעהר אומפאנגס. דער הויפט קרן-קימת-קא-מומעט האט זעט א יאהר בעגעגנט די מראדוציע פון אינגערדען ל"ג-בעומר-אויסלוגען פון דער יוגענד און ארגא-נזירט אויף מארגען א געמיינזאמען אויספלוג פון אלע יוגענד-ארגאנזאציעס אין יודישע שולען.

אלע הוגע סטארט-פערעינען, וועלכע זענען אנגעשלאסען און וועלט-פע-בארד זענען אנגעשלאסען אין דעם „מפב" האבען געמאלדען זייער גר-סטע אנטייל-צונעמען אין דעם אויס-פלוג און וועלען זיך אויך בעטייל-גען אין די פערזענגען פון קרן-קימת.

לוים דער שטאדטישער פערוואלטונג רוגב, וואס ס'האט ארויסגערופען ל"ג-בעומר-אויספלוג און די פערזענ-וואס זענען דערמיט פערבונדען, און ערגאנזאציעס, אז דער הייליגער יום-טוב בעי אונז אדורך נאר א טיב'דיגן.

קאנפערענץ אין האנדעלס-קאמער וועגען די מזרח-יירידים

צוליב'ן קריזיס האט דן פערוואלטונג פון די מזרח-יירידים און לעמבערג בע-שלאסען הייאהר אינצוארדענען די יר-דים אין א פרוהערדיגען מערמין, ווי אין אנ'אנדער יאהר און געמליך פון 18. ביז'ן 30. יוני.

אין שוכלות דערמיט האט די לאדזער האנדעלס-קאמער עהרענגלטען אפגעהאל-טען א קאנפערענץ אונטער'ן פארזיץ פון דער מזרח-יירידים און דער פערוואל-טונג פון א דעלעגאט פון דער פערוואל-טונג פון די מזרח-יירידים.

דער דעלעגאט האָ מאָגגעוויזען, אז א-ליב דעם אין אויבערגעריקט געוואָר-דער טערמין פון די יירידים, וויל ווי-קויפען די פויערים מעהר אין בכלל א-זומער די בעסטע צייט פאר פערשוד-קניות.

ווייטער האט דער דעלעגאט ערקלערט אז דעלעגירונג זיך מיט דער שווערער לע-גע פון דער טעקסטיל-אינדוסטריע. א-די פערוואלטונג פון די יירידים גרייט מאלען ווייט-געהענדע פערלייכטערונג-פאר לארזער פורמעס, פאר וועלכע דן אומזאץ אין גאליציען. וואס קויפט פ-עקספארט-ארטיקלען פון אויסלאנד, הא-א גרויסע בערוכטונג.

די קאנפערענץ האט בעגומען צו קענ-נוש די ערקלערונגען און בעשלאסען דן צו בעמוהען וועגען א גרויסען אנטיל-לארזער פורמעס אויף די מזרח-יירידים.

* * *

געלעגענהייט צו האנדלען מיט איסלאנד

אין לארז דהאנדעלס-קאמער זענ-אנגעקומען א רוה מעלדונגען פון אויס-לענדישע פורמעס, וואס ווילען האנדל-מיט לארז.

א פארטוגאלישע פורמע ווילט אויבערגע-מען א פערטרעטונג פון לארזער נאר-ראנ'ינגער, האלענדישע, עגיפטישע, האב-בירגער ווילט דעסגלייכען אנגעמען לאר-זער פערטרעטונגען.

א דרום-אפריקאנישע פורמע ווילט קויפען אין לארז טעקסטיל-סחורות, קאנ-פעקציע און אנד.

גענויע אינפארמאציעס ערמיטלט דער האנדעלס-קאמער.

נערוועז-אטאק, בעת א קריגעריי מיט דער צוקונפטיגער שוויגער

(§) געלטען אין דער פרוה אין אין הויז אויף קראשעווסקא נאס 20 געקו-מען דן 20-יאהריגע אפאלאניע [illegible]

סקא צו אזהר צוקונפטיגער שוויגער מיט-לאלאקאווא. צווישען בעידע פרויען האט אויסגעבראכען א קריגעריי, בעת וועלכער דן בלה האט בעקומען א נערוועז-אטאק און גענומען דעמאלדערען דן וואוינונג. דן „שוויגער" האט זן דערפאר אכבר גע-ווען מוט א הארטען בעזוגס און דער סוף און געווען, אז מען האט געמוזט ארויס-רופען אגאמאוויע און פאליצען.

געגען דער מיכלאקאווא איז צונויפ-געשטעלט געוואָרען א פראטאקאל.

א שרעקליכער פארפאל

מיט א עפילעפטישער פרוי

(§) אויף וויכפולנע 9 האט געלטען בע-קומען אנ'עפילעפטישען אנפאל דן 23-יעהריגע אכתר פליצנא.

פאלענדיג אויפ'ן טראמוואי האט דן אומגלוקליכע זיך אזוי שטארק צוקלאפט דעם לאפ, אז עס איז בין אוהר גע-פלאצט דער שאדען. פאגאמאוויע האט דן אומגלוקליכע אפגעפיהרט אין שפי-טאל.

שטרייק אין בארנשטיינ'ס פאב"יק

טאמאשאוו. (טעלעפאנוש) אין בארנשטיינ'ס פאבריק אין טאמאשאוו האט אויסגעבראכען א שטרייק צוליב דעם, וואס טען האט דן ארבייטער רעדו-צירט דן לוינען.

א זיינער, וואס געהט א גאנץ יאהר פון איינמאל אנציהען

דער אזארקאווער יודישער אינגענו-גער ישראל יאקובאוויטש האט ערפונדען אזא מעכאניזם פון א זייגער, וועלכער מען ציהט אן אינמאל און ער געהט א גאנץ יאהר צייט.

נערוועז-אטאק, בעת א קריגעריי מיט דער צוקונפטיגער שוויגער

(§) געלטען אין דער פרוה אין אין הויז אויף קראשעווסקא נאס 20 געקו-מען דן 20-יעהריגע אפאלאניע [illegible]

גלות דאטשע...

ווי אזוי געוויסע ווירטסלייט פיהרען זיך אויף לגבי די יודישע לעטניקעס

עס האט זיך נאר וואס אנגעהויבען דער זומער-וואוינונגס-סעזאן און שיין הערען מיר פון דן פטעם טראדיציאנעלע שמוקלען, מיט וועלכע געוויסע ווירטס-לייט בעגיטען זיך געגען דן יודישע לעט-ניקעס, נאכדעם, ווי דן פאר גולדען דיר-געלר געפינען זיך שוין בי זיי אין מאש.

אט וואוינען אין קאלו נעבען דער טראטזקי-סטאציע קאלאניבקא בי א ווירט עטלוכע יארען. נעבען הייזעל גע-פונט זיך א שטיקעל גערטענדעל. נעמט דער ווירט אין לאזט ארויס דן קיה אין נאר'ען, וואס פערטרעבען שוין מטילא דן לאקאטאר.

טרעבט ער נישט דן לאקאטאר. יאגט ער דן קינדער. דא שטעהען זיי נישט גוט און דא געהען זיי נישט גוט אין אזוי הסדר.

צו דן גרויסע בעקוועמלוכקייטען, וואס לארזער אינוואוינער האבען אויף דן לארזער זומער-וואוינונגען, פעהלען אר אזעלכע שיקאנעס.

צו וועט דן מאלט נישט א סוף מאכען צו אזא ווילקיר?

וויכטיג פאר אקאדעמיקער, וואס ווילן פארן אויס סטודיעס קיין אויסלאנד

דאס אקאדעמישע עמיגראציע-ביורא ביי הילפס-פערבאנד פון סטודענטען יודען פון פוילען, וואס שטודירען אין אויס-לאנד, מאכט בעקאנט, אז די פערזאנען, וועלכע האבען אנ'ערלויבעניש צו צו-טרעטען מיט איינטריטס-צקזאמען אויף די אויסלענדישע הויכשולען, זענען בערעכטיגט צו בעקומען אנ'אויסלענדי-שען אקאדעמישען פאס.

דאס אקאדעמישע עמיגראציע-ביורא, גיט ארויס אינטערנאציאנאלע אקאדע-מישע לעגיטימאציעס (ע.י.ע.) און ער-לעדיגט וויזעס פאר די חברים פון דער פראווינץ. דאס אקאדעמישע עמיגראציע-ביורא געניסט פון א גאנצע רייה הנחות און ווירקט אזוי ארום אויף דאס פער-קלענערן פון די אויסגאבען אין צוזא-מענהאנג מיט'ן ארויספאהר אויף סטוד-יעס קיין אויסלאנד.

ווענען אלע אויבענדערמאנטע ענינים דארף מען זיך ווענדען צום אקאדעמי-שען עמיגראציע-ביורא, וואַרשא, עלעק-טאָראלנא 8, טעל. 03-249.

אין דער נעץ פון אויסגעלאסענקייט און פראוואקאציעס

(בלעטלער פון טאג-בוך פון א רוסישער הויף-דאמע)

(23)

6-טער פעבוראל.

אין די קאזארמעס פון קאנאנווארדי-שאן פאלק אין פעטערבורג האט מען ענטדעקט שוידערליכע זאכען, גרעבענ-דיג אין די קעלערען פון די קאזארמעס האט מען זיך אנגעשטויסען אויף 3—6 טויטע קערפער'ס. מערסטענטייל פרויען.

אין איינעם פון די טויטע קערפערס האט מען דערקענט א יונגע ענגלענדע-רין, וועלכע איז מיט א צייט צוריק פערשוואונדען געוואָרען, שפעטער האט מען צופעליג ארעסטירט א זעלנער, וועלכער האט פערקויפט אויפ'ן מארק א פינגערל פון דאזיגען מיידעל.

מען האט גענומען פארשער און זו-כען, ביז וואנען דער סאלדאט האט זיך מודה געווען, אז ער האט דאס מיידעל פערשלעפט אין דער קאזארמע. האט געטויט, בערויבט און בעגראבען אין איינעם פון די קעלערן.

מען האט דאן אנגעהויבען גראבען אין די קעלערן און מען האט געפונען נאך אנדערע בעגראבענע מתים.

מען האט פונאנדערגעפרעגט דריי לעדיגע מיידען, אז ער האט איצט ווע-גען דער געהיימניספולער קראנקהייט פון פעטערבורגער קראנקהייט פון פע-טערבורגער גראדאנאטשאלניק, גענע-ראל גרעסער. מען דערצעהלט, אז אויף דער עלטער האט ער זיך פערליבט אין דער אקטריסע ניקיטינא.

כדי צו בעקומען יונגענט-לופטיגקייט דער נויטיגקייט פון הילף פאר'ן יתו אין די בריטסטע קרייזען פון אונזע געזעלשאפט. מיר וועלען פאדערען פ אלעמען די הילף, וואס זיי קענען ג בען, נישט קיין נדבה, נאר די ערפיל לונג פון זייער געזעלשאפטליכע פליכט.

אונזער אָרגאניזאציע איז א מיטעל - דער ציל איז אונזער קינד! מיר פר פאגירען זיין רעכט אויף א מינימאלש עקזיסטענץ. זיין רעכט אויף זין, אן קינדער-פרייד, מיר ווילען היילען זיינ וואונדען און מילדערן זיינע אימשולדי-גע יסורים און פיין. מיר פראפאגירען פאר דער יוגענד די מעגליכקייט פון ראציאנעלער ערציהונג אין אלווייטיגע ענטוויקלונג פון איהרע כוחות און פע-היגקייטען. מיר ווילען זי צוגרייטען ו געהעריג צום לעבען, וועלכע שראנ פאר איהר אין דער צוקונפט פ קאסטען און געפאהרען.

מיר ווילן בעוואפענען אונזער יוגענ כדי זי זאל קענען ערפאלגרייך קעמפ פאר איהר און אונזער צוקונפט!

אין נאמען פון די דאזיגע ערהא-בענע לאזונגען קומען מיר צו דער געזעלשאפט מיט'ן רוף: שרעט אריין אין אונזערע רייהען, ארבייט מיט מיט אונז, העלפט אונז!

צו הילף דעם יתום!

(ענדע פון זייט 3)

היינט האט מען אין סאלאן דער צעהלט, אז דער גענעראל פאן-וואל איז בעשטימט געוואָרען אלס פעטערבורגער גראדאנאטשאלניק (שפעטער געווען אין ווילנע און פערוואונדעט דורך הירש לעקערט).

ביי אונז אין סאלאן האלט מען ניט פון פאן-וואלען. מען זאגט, אז ער איז א כאם. א פרעכטער יונג און א גרויסער חוצפה'ניק. ער וועט זיך משמעות לאנג נישט האלטען אין פעטערבורג.

1893

15-טער יאנואר.

געווען היינט אין סאלאן גובערנא-טאר גאלקין. ער דערצעהלט. אז דער שעף פון פאליציי-דעפארטאמענט דור-נאוא האט בעקומען דעם טיטל סע-נאטאר.

גאלקין דערצעהלט, אז דורנאווא האט צעהנדליגע געליבטע. ער שיקט זיי אויף גוטע שטעלעס אלס געהיים-אזענטקעס קיין אויסלאנד און גיט יע-דע איינע צו 5 טויזענט רובל אויף דער רייזע.

דורנאווא פלעגט אבער גלייכצייטיג שיקען קיין אויסלאנד געניטע געהיים-אגענטען מיט'ן ציל נאכצושפירען, אויב זיינע געליבטע פערבלייבען איהם טריי אין אויסלאנד, און אלע מיינען, אז אלץ, וואס דורנאווא טוט אפ, איז דאס צו-ליב דער מלוכה-זיכערקייט.

21-טער פעברואר.

ביי אונז אין סאלאן רעדט מען שטארק, אז דער טראנספאלנער ניקאלאי איז שטארק פערנומען מיט דער יונגע-אער שוועסטער קשעסינסקא, זי איז אלט 19 יאהר און טאנצט אין באלעט פון קייזערליכען טעאטער.

„לאזאנסום" אויף זומער

מאסע פון דראשסעס מוז אפגעהיטען ווערען

„רעסורסא" אפגעראטעוועט פון באנקראט

צוזאמענפאהר פון פאב "יק-מייסטער"

גארטען-פערווייליגונג איז העלענאוו

לטובת די בארכאוו-שולען

די גרויסע גארטען-פערווייליגונג לטובת די בארכאוו-שולען וועט פארקומען אין העלענאוו שבת דעם 28 מאי.

דאס וועט זיין די ערשטע גארטען-פערווייליגונג אין דעם סעזאן אין דעם שיין אויפגעפרישטען העלענאוו-פארק.

די גארטען-פערווייליגונג וועט זיין רייך מיט פערשידענארטיגע פרעהליכע אטראקציעס. בעזונדער ווערט געלעגט אכט אויף דעם פרעגראם פון דער קינדער-פערווייליגונג, בעת וועלכער יע-דער קינד וועט בעקומען א מתנה.

זעלבסטמארד

פון א יונגע פרוי

(§) געלטען אין אין דער אינגעגער וואוינונג אויף אגראדאווא 10 בעגאנגען זעלבסטמארד דורך אויסטרונקען יאדינע די 30-יעהריגער זאפיע פיעלאמא.

גאלן ערטוילען אויהר די ערשטע הילף האט באנאטאוויע זי אפגעפירט און שפיטאל אויף זאגאוונקאווא.

די סיבה פון זעלבסטמארד איז נישט בעוואוסט.

א שרעקליכער פארפאל

מיט א עפילעפטישער פרוי

שטרייק אין בארנשטיינ'ס פאב"יק

א זיינער, וואס געהט א גאנץ יאהר פון איינמאל אנציהען

נערוועז-אטאק, בעת א קריגעריי מיט דער צוקונפטיגער שוויגער

וויכטיג פאר אקאדעמיקער, וואס ווילן פארן אויס סטודיעס קיין אויסלאנד

גלות דאטשע...

ווי אזוי געוויסע ווירטסלייט פיהרען זיך אויף לגבי די יודישע לעטניקעס

אימפּאזאַנטע ל"ג־בעומר־פייערונג אין לאדז

מוסטערהאַפטער גאַסען־צוג רופט אַרויס בעגייסטערונג ביים עולם

(—) די געלטונג ל"ג־בעומר־פייערונג, וואָס עס האָט אינגעגאַרדנט דער קרן־קיומ־קאָמיטעט, און אַראָפּ אויסרינג־וועהנלוך אומפּאַזאַנט. שוין 6 אַ זייגער פאַרטאָגס האָט מען געקאָנט זעהן, ווי דורך זגערזשער גאַס האָבען אַרומגעצויגען און לאַנגע רייהען די מוטלודער פון די ציוניסטישע יוגענד־אָרגאַניזאַציעס, שולער פון די נאַציאָנאַלע שולען און ספּאָרט־אָרגאַניזאַציעס. צום סוף פון יערער גרופּע האָט זיך גאַנצע־צויגען אַ רייה געצעלטען און פעלד־קעסלען.

פון זייגער 3 נאָכמיטאָג האָט זיך יוגגוואַרד געוווּלט מוט מאַנצען „הגו־ראַם" און בײַ אַנדערע פּערוויילונגען אויף דער פרייער לוּפט.

דערווייל האָבען זיך זיך גענומען צוגוי־זאַמלען אויפ'ן הויף פון כּפר ילדים און פּעראַד, יורדנה, חשמונאי הצעיר, גורהדניה, חלעלעניבעק, וואו ס'און פאָרגעקומען אַ פייערלעכע אַקאַדעמיע, און וועלכער עס האָבען זיך בעטייליגט אויך צאַהלרייכע געסט. דעם. ד"ר ראָזענבלאַט און משה לימאַן האָבען געהאַלטען די פעסט־רעדעס.

נאָך דער אַקאַדעמיע האָט זיך פאָרמירט אַ גראַנדיעזער צוג, וואָס איז געגאַנגען פון העלענובעק קען לאָדז אויבער פרייהייטס־מאַרק, פּעטרעקאָווער צו שענקעוויטש 3/5. בראש פון צוג איז געגאַנגען דער אָרקעסטער פון „בר כוכבא" דער קרן־קיומ־קאָמיטעט מיט די ה"ה: דעם. ד"ר י. ראָזענבלאַט, משה לימאַן, פּ. גערשאָווסקי א.אנד. דאַן זענען געגאַנגען און געשלאָסענע רייהען די מוטלודער פון „בר כוכבא", „הכח", „מכבי", מרים פּעראַר, יורדנה, חשמונאי הצעיר, גורהדניה, מעטאַרשורעגדע מחנה, פיל יוגענדלעכע מיט אין גראַציע, וואָס אין בעלעבט פאַר'ן ארעאַל פון אויפבויען ארץ־ישראל.

קוקענדיג אויף די דאָזיגע שעהנע יוגגבחורים און מיידלעך, וואָס ווערען דער־צוגען און מוזלעך, בין איך אַנגעגאַנגען נוסח, צו זען די צוקונפטיגע פאָלקס־אינטעלינענץ און פאָלקס־פיהרער האָט זיך אויסמענקטוון אַרויסגערוסען פון הארץ דער אויסגעשרי: „עם ישראל חי"!

* * *

די ל"ג־בעומר־פייערונגען און לאָדז האָבען זיך פערענדיגט מיט אַ הערליכער אַקאַדעמיע און „חוזא", וועגען וועלכער מיר וועלען בעזונדער שרייבען.

פייערליכער חנוך־הספר

אין דער ווילקער שוהל

געלטען, ל"ג בעומר, אין פאָרגעקומען אין דער ווילקער שוהל אַ חינוך ספר־תורה מיט גרויס פייערלעכקייט. דער בעל־מאַנטער לאָדזער אינדוסטריעלער ה' צרוק אַרשעגבערג, פּערוואַלטונגס־מיטגליד פון דערמאָנטען מקום־קדוש, האָט זיך געלאָזט שרייבען אַ ספר־תורה און דער חנוך אין דאָרט געפּראָוועט געוואָרען.

5 אַ זייגער פאַרנאַכט האָבען זיך אין דער שוהל, וועלכע איז געווען פייערליך בעלויכטען, פערזאַמעלט פיל אינגעלאַדענע געסט. דער חזן ה' משה לוס מיט'ן כּאָר האָבען געזונגען „מה טובו" און „מזמור שיר חנוכת". דערנאָך זענען די „אותיות" אין נייעם ספר־תורה. אין פאָליש פון דער שוהל זענען געווען סערמירט מיט פל־טוב און די געסט האָבען זיך געלאָזט וואוילגעהן.

דער חזן מיט'ן כּאָר האָבען גערעדט מנחה. ה' בער שוואַרץ האָט לכבוד דעם בעל־שמחה געהאַלטען אַ דערעד און נאָמען פון דער פערוואַלטונג פון דער נמי־לות־חסדים־קאַסע בײַ דער ווילקער שוהל, בײַ וועלכער ה' הערשענבערג און פרעזעס און האָט פיל געלויסטעט פאַר דער ענטוויקלונג פון דער דאָזיגער אינסטיטוציע, און האָט אויך אַנגעגעבען אַ קונסטפיל אויסגעפערטיגטען דאַנק־אַרדעס.

דערנאָך האָט הרב ר' משה האַלטער פון טשענסטאָכאָוו, אַ שוואָגער פון בעל־שמחה, געזאָגט אַ שעהנעם דרוש. דער חזן מיט'ן כּאָר האָט דאַן געצייגט אַ מעריב. דאָס גאַנצע כּפר און אינגעגאַנגען אַ חפּה געטראָגען געוואָרען צום אַרון־קודש. 10 אַ זייגער אָוועגד און דער עולם און אַ געהויבענער שמחה זיך פינאַנדערגעגאַנגען. עס און געווען אַ שעהנע אמת־יידישע שמחה.

Sensacja księgarska.

Dr. Armand Akerberg

„Talmud, bolszewizm i Projekt polskiego prawa małżeńskiego"

Cena zł. 4.60

DO NABYCIA W KSIĘGARNIACH

SKŁADY GŁÓWNE: Dom Książki Polskiej, Warszawa, Pl. 3-ch Krzyży 8; F. Hoesick, Warszawa. Senatorska 22; K. Neumiller, Łódź, Piotrkowska 61.

זיך אָפּגערעכענט מיט'ן קאַנקורענט

מיט דער הילף פון אונטערוועלט־מענשען

אַ סענסאַציע אויף בזשעזשינער גאַס

(§) בײַם זייגערמאַכער און יובעלען דענדלער יאַן פּלאַצעק, אויף בזשעזשינער 10, האָט געאַרבעט אַ רייה יאָרען דער הויקער עדמונד וואַשניעווסקי.

מיט אַנדערהאַלבען יאָהר צוריק האָט וואַשניעווסקי פערלאָזט דעם אַרבעטס־פּלאַץ בײַ פּלאַצעק'ן און זיך אַלזאָ געעגענט אַ ווערקשטעל בשלגות אַ וואַנד בײַ אַ וואַנד מיט פּלאַצעק'ס געשעפט און אַזוי רוים אָט ער אָפּגעצויגען די קונים פון זיין געוועזענעם אַרבעטס־געבער.

מיט עטלעכע טעג צוריק, ווען דער הויקער און אַוועק און נאַס, האָט פּלאַצעק צוגעקוקט מיט אַ רייה פערשיינען פון דער אונטערוועלט אַרויסגענומען אַלע זאַכען פון וואַשניעווסקי'ס געוועלב און וואוינונג, אַלץ אויפגעלאַדענט אויף אַ וואָגען און משלח געוועזען מיט'ן הויקער'ס ווייב ערנוע אויף אַ זומער־וואוינונג.

ווען דער הויקער און אַיינגעהיטגעקומען און דערזעהען די בראָך, האָט ער געפרוכט זיך אַרויסקריגען דורך אַ חזנמער־מיר און זיין וואוינונג. אַ האָט ער אָבער געטראָפען פּלאַצעק'ס מוטהעלפער, וואָס האָבען זיך מיט אים אָפּגערעדט. ווען ער איז שוין געלעגען גיט צו'מקל'ט, פמעט אָהן בעוואוסטזיין, האָט מען אים אונטערגעריקט אינטערצושרייבען אַ פּאַפּיר, צו זאָגענדיג, אַז אויב ער וועט דאָס פּאַפּיר אונטערשרייבען, וועט מען אים פּרייען פון דער קלעם.

באַין ברירה האָט דער הויקער אונטערגעשריבען נוסח וווסטיג, אַז דאָס שרייבט ער אונטער, אַז ער זאָגט זיך פרייוויליג אָפּ פון רעכט אויף זיין דירה.

ווען ער איז שפּעטער דורך פּאָליצעי בעפרייט געוואָרען פון די אָנפאַלער'ס הענד, האָט ער זיך ערשט רעקאָוואַסט זיין אינגלוק. אוצט פערגעמט זיך מיט דער נעשעלטע דער אויספאָרשונגס־אַרבעט.

יידיש טעאַטער אין פילהאַרמאָניע

דירעקציע: א. בעזמאַן און ד. צעלמייסטער.

גאַסטראָלעד פון די בערי המטע

זיגלער'ס אָפּערעטען־סטאַר־טרופּע

איבעראַשענדע נייעס! פייערליכע פּרעמיערע !!!

שבת דעם 28־טען 9 אָוועגד גרעסטע טעאַטער־אַטראַקציע

רעדיצירטע פּרייזען פון 80 גר. ביז 2.20 קריוויס־פּרייזען

דאָס מיידל פון וואַלגאַ

זעהר פּרייליכע דזשאַז־אָפּערעטע פון ראָזענבערג מוזיק שלום סצקונדע רעזשי מ. פּאַסטאָר מיט ערנאַ זיגלער אין דער הויפּט־ראָלע.

24 שלאָגער־נומערן זאָפּלעטען, דוענען, טערצעטען קוואַרטעטען און כאָראַקטער־טענץ

שבת 4 נאָכמ. צו גענץ בילינע פּרייזען פון 60 גר. ביז 1.60

זי זעהר אויסגענומענע קאָמישע דזשאַז־אָפּערעטע

דאָס נעגער־מיידל

אין 3 אַקטן פון י. ליליען, מוזיק פון מאַקס הילם, רעזשי מ. פּאַסטאָר מיט ערנאַ זיגלער אין דער טיטעל־ראָלע.

בילעטען שוין צו בעקומען אין דער קאַסע פון פילהאַרמאָניע.

טעאַטער און קונסט

ערעפענונג פון זומער־סעזאָן

אין יוד. קאַמעראַל־טעאַטער

הייגמונען פרייטאָג און שבת אָוועד ווערט געעפנט דער זומער־סעזאָן אין קאַמעראַל־טעאַטער (אַלעע 1. מאַי 2), אין וועלכען ס'וועט זיך בעזיכען צום ערשטען מאָל דער אַמעריקאַנער סטאַר בענני אַדלער צוזאַמען מיט'ן נאַנצען אַנסאַמבל. ס'ווערט אויפגעפירט „דער אויבריגער מענש" פון ז. ליבמן מיט בעטאַ־לער און דער הויפּט־ראָלע.

„דאָס מיידעל פון דער וואַלגאַ"

אין פילהאַרמאָניע

הייגמונען שבת אָוועד ווערט דורך דער בעלובטער זינגלער־טרופּע אויפגעפיהרט צום ערשטען מאָל די קאָמישע אָפּערעטע „דאָס מיידעל פון דער וואָלגאַ".

נייער פאָהר־פּלאַן

אויף די באַהנען

צוגען וואָס געהן אָפּ פון לאָדזער פאַבריקס־באַהן קיין קאַלישקי

5.25 מיט פערבינדונג קיין וואַרשאַ און טאָמאַשאָוו.
7.25 מיט אַ פערבינדונג קיין וואַרשאַ, טאָמאַשאָוו און פּראָג.
8.35 (זונטאָג און חגאות פון 22־טען מאַי ביז'ן 11. סעפּטעמבער).
9.35 (זונטאָג און חגאות פון 22־טען מאַי ביז'ן 11. סעפּטעמבער).
10.45 מיט פערבינדונג אויף וואַרשאַ.
13.05 פערבינדונג וואַרשאַ־טאָמאַשאָוו.
14.00 עערבינדונג וואַרשאַ־טאָמאַשאָוו.
14.50 קיין סקאַזשיסק איבער גאַלקיבעק, סלאָטוויץ.
15.40 פערבינדונג וואַרשאַ־טאָמאַשאָוו
16.20 פערבינדונג וואַרשאַ־טאָמאַשאָוו.
16.55 פערבינדונג וואַרשאַ־קאַטאָוויץ.
18.00 פערבינדונג וואַרשאַ־קראַקאַ.
19.20 דירעקטער צוג קיין וואַרשאַ.
19.45 פערבינדונג ראַזוואַדאָוו־לעמבערג
20.30 נאָר אין אַרבייטס־טעג.
21.15 פערבינדונג אויף וואַרשאַ.
22.30 דירעקטע וואַגאָנעס קיין קריניץ.

צוגען וואָס קומען אָן אויף דער פאַבריקס־באַהן קיין קאַלישקי

0.48 פערבינדונג פון טאָמאַשאָוו אויף וואַרשאַ.
5.08 פערבינדונג פון קאַטאָוויץ.
6.10 נאָר אין אַרבייטס־טעג.
7.00 פערבינדונג פון קראַקאַ (דיו עקסט וואַגאָנעס פון קריניץ)
7.30 נאָר אין אַרבייטס־טעג.
7.50 נאָר אין אַרבייטס־טעג.
8.12 לויט דער נויטיגקייט, פערבינדונג פון קראַקאַ.
9.46 פערבינדונג פון וואַרשאַ, טאָמאַשאָוו, טשענסטאָכאָוו.
12.45 פערבינדונג פון וואַרשאַ, טאָמאַשאָוו, טשענסטאָכאָוו, קאַטאָוויץ.
16.00 פון וואַרשאַ דירעקט.
17.15 פערבינדונג פון וואַרשאַ.
20.10 פערבינדונג פון וואַרשאַ, טאָמאַשאָוו, קראַקאַ.
21.25 אין אַרבייטס־טעג.
22.00 אין אַרבייטס־טעג.
22.35 דירעקט פון סקאַזשיסק איבער סלאָנים, גאַלקובעק.
23.18 פערבינדונג מיט טאָמאַשאָוו, קאַטאָוויץ, קראַקאַ.
8.05 געהען אָפּ קיין אַנדזשעיעוו.
8.59 קומען פון אַנדזשעיעוו.

צוגען וואָס קומען אָן אויף דער פאַבריקס־באַהן קיין קאַלישקי

5.00, 7.55, 12.35, 19.58, 22.58.
פון גדיניע אין דאַנציג 5.00, 7.55 (דירעקט), 19.58.
פון בידגאָשטש 5.00, 7.55, 12.35, 19.58, 22.50.
פון וואַרשאַ 9.25, 11.53, 21.40, 1.57.
פון לאָוויטש 7.25, 19.05.
פון גלאָוונאַ 7.25, 11.53, 14.59, 19.05, 21.48, 1.57.
פון פּויזען 4.20, 7.18, 12.24, 19.20, 0.45.
פון בערלין 7.18, 19.40.
פון קראַקאַ און קאַטאָוויץ 4.13, 18.40.
פון לעמבערג דורך סקאַזשיסק דירעקט 8.52.
פון טשענסטאָכאָוו דורך דזונסקאַ־וואָלאַ 19.12.

צוגען וואָס געהן אָפּ פון לאָדזער פאַבריקס־באַהן קיין קאַלישקי

1.25, 9.00, 13.00, 15.20, 21.20.

צוגען וואָס קומען אָן אויף דער פאַבריקס־באַהן פון קאַלישקי

קיין קוטנאַ 1.25, 9.00, 13.00, 15.20, 21.20.

צוגען וואָס קומען אָן אויפ'ן קאַלישער באַהן־הויף

פון קוטנאַ 5.00, 7.55, 12.35, 19.58, 22.58.
פון גדיניע אין דאַנציג 5.00, 7.55 (דירעקט), 19.58.
פון בידגאָשטש 5.00, 7.55, 12.35, 19.58, 22.50.
פון וואַרשאַ 9.25, 11.53, 21.40, 1.57.
פון לאָוויטש 7.25, 19.05.
פון גלאָוונאַ 7.25, 11.53, 14.59, 19.05, 21.48, 1.57.
פון פּויזען 4.20, 7.18, 12.24, 19.20, 0.45.
פון בערלין 7.18, 19.40.
פון קראַקאַ און קאַטאָוויץ 4.13, 18.40.
פון לעמבערג דורך סקאַזשיסק דירעקט 8.52.
פון טשענסטאָכאָוו דורך דזונסקאַ־וואָלאַ 19.12.

קיין וואַרשאַ 4.32, 7.28, 12.38, 17.54.
קיין גלאָוונאַ 10.15.
קיין לאָוויטש 15.35, 20.05.
קיין קאַטאָוויץ 2.10 פערבינדונג מיט פּויזען.
קיין לאָסק (נאָר זונטאָג און חגאות) 8.30, 13.40.
קיין אָסטראָוו 9.35 (פּצו בינדונג מיט בערלין) 15.30, 19.35.
קיין פּויזען 21.07, 15.20, 27.00 (פערבינדונג מיט בערלין) 1.25 (איבער קוטנאַ) 9.00, 13.00, 21.00.
קיין טשענסטאָכאָוו (דורך זד. וואָליע, הערבי) 18.00.
קיין קאַלישקי 0.53 (פערבינדונג מיט טשאַרנאַ־בושעק, ראַזוואַדאָוו). 8.05 (פערבינדונג קיין טאָמאַשאָוו), 20.06 (דירעקטע וואַגאָנעס קיין לעמבערג און סקאַרזשיסק).
קיין דאַנציג און גדיניע 1.25, 9.00, 13.00, 15.20, 21.20 (דירעקטער קיין גדיניע).
קיין טשעכאָטשינעק 13.00 (דירעקט).
קיין פּלאָצק 21.20.

צוזאַמענפאָהר

פון האַנדעלס־קאַמער'ז

(א) פרייטאָג קומט פאָר און וואַרשאַ דער צוזאַמענפאָהר פון האַנדעלס־קאַמערן און פּוילען.

פון קאָמיטעט פאַר'ן פונאַנדערבוי פון דער שטאָט

(§) געלטען אין בײַם שטאָט־פּרעזידיום זשעמיעצקי פאָרגעקומען אַ זיצונג פון קאָמיטעט פאַר'ן פונאַנדערבוי פון דער שטאָט. ס'און ארומגערעדט געוואָרען די דיסקוסיעס אויף בויען הולצערנע הייזער. ס'און בעשלאָסען געוואָרען, אַז דער לעצטער טערמין פון אָפּגעבען אַ בײַשפּיל צו בעקומען קרעדיט, איז דער 15. יוני ה. י.

4 יאָהר שווערע תּפיסה

פאַר ערמאָרדען זיין חבר

(א) דאָס קרייז־געריכט האָט דעם 36־יעהריגען פראַנטשעק סלוזיק פאַר ערמאָרדען זיין חבר יאַן לאַלאָפּקא פאַר'ן משפּט אויף 4 יאָהר שווערע תּפיסה.

פערוואַנדעט אויף אַ מעטש

(א) אויפ'ן מעטש אויף האַלער'ס פּלאַץ און אויסגעבראָכען אַ קרעגערעי צווישען די צשוישער. דער 26־יעהריגער מרדכי מאַנקאָווסקי און פערוואונדעט געוואָרען און קאָפּ.

קופּאָן № 22

אויף אומזיסטע יורידישע עצות.

דער בעזיצער פונם דאָזיגען קופּאָן קאָן בעקומען אומזיסט יורידישע עצות דורכ'ן יורי־קאָנסול פון אונזער רעדאַקציע.

גיריטיג היינט מיטוואך

ד. 25. מאַי פון 8 אָוועד'

די פערקריפּטע פרוי

שפּאַנענדער ראָמאַן פון יידישען פאַמיליען־לעבען אין פּוילען.

נעשריבען ספּעציעל פאַר'ן „לאָדזער פּאָגבלאַט" פון לעאָן גאָלדמאַן

(138־טע פּערטזעצונג)

— דאָס איז אַלץ וואוילן און גוט. אָבער דאָ איז פאַרהאַן אַ קלײַנער „יעמער".

— וואָס פאַר אַן „אָבער".

— עס פעהלט אַ קינד. איהר וויסט דאָך, אַז די קלײַנע עדזשאַ איז דערטרונקען געוואָרען אין אַ טײַך.

— זענט איהר אַזוי פעסט איבערצײַגט, הער תּכּט, אַז די קלײַנע עדזשאַ איז דערטרונקען געוואָרען? — האָט לעאָן געזאָגט, צושטײַכלענדיג זיך געהײַמניסוול.

— נאַטירליך, אויב איך בין בײַם קלאָרען פערשטאַנד.

— נו, הכּט. אויך איך בין בײַם פערשטאַנד און דאָך זאָג איך אייך קלאָר: דאָס קינד לעבט! אָבער געגוג דערמיט. וועגען דעם וועל איך אײַך אַיהר מעהר נישט זאָגען. איצט האָט איהר אַזאַ אויפגעגעבן: איהר מוזט זעהן וואָס שנעלער אויפצוזוכען רויזעלען.

הכּט האָט זיך נישט געקענט אָפּוואונדערן.

— נו, — האָט ער צום סוף געזאָגט, — וואָס זאָל איך טון. איך מוז אײַך גלויבען, כאָטש דאָס קען מיר נישט אַריינקריכען אין קאָפּ. וואָס שייך רויזעלען האַלט איך, אַז געפינען קען מען זי נאָר אויב ס'וועט זיך האַלט נעהענט צו קופּער'ן.

— און איך מיין אויך אַזוי — האָט לעאָן געזאָגט — כּען, אַז איהר וועט עס מיר אַנ'אַנדער מאָל אָפּגעבען. מאָר־נען מיטאָג־צײַט פערלאָז איך ווילנאַ.

— איך וועל מיט אײַך פאָהרען ביז קײַן ביאַליסטאָק און אויס'ן וועג וועלען מיר דעם ענין בענויער אַדורכרעדען.

— גוט, — האָט הכּט געענטפערט, — איך געה איצט אַיזעק. וואו וועלען מיר זיך שרעמען?

— אין קאָרטען־קלוב. מיר וועלען פּרובען נאָכאַמאָל דאָס מזל.

— דערוויל, צום ווידערזעהן, הער שאָטאָן.

— צום ווידערזעהן!

קאַפּיטעל 50

נעלי

ווי עס איז געווען פאַראויסצוזעהן באַלד דעם ערשטען טאָג, האָבען די בעציהונגען צווישען רויזעלען און פרוי הכּשטײַן אויסגעזעהן נאָך אַ מאָר וואָכען ווי אַ שטילער, בעהאַלטענער, פערבאָרגענער קאַמף.

פאַליאַ און איהר מוטער זענען געווען צו כיטרע, כדי אָפען אַרויסצוזוכען רויזעלען זיער שנאה. זיי האָבען גוט פערשטאַנען, אַז כדי צו קומען צום ציל, שטאַרען זיי נישט חיזוון, אַז זיי הכּשען קופּער'ס ליבלינג. זיי זענען געווען זיכער, אַז ווען ער זאָל זעהן בײַ זיי אונפרײַנדליכקייט צו דער שעהנער רויזעלע'ן, וואָלט ער דאָס נישט געדולדעט. פערקעהרט, כדי צו געוואינען זיין סימפּאַטיע און ציטרויען, מוזען זיי אַרויסוויזען צו איהר וואָס מעהר ליבע. רויזעלע האָט גלײַך דערפיהלט די פאַלשקייט פון איהרע כּלומרשטע פרײַנדינס. נישט געבענדיג צו דערקענען, אַז זי פערשטעהט זיער פאַלשקייט, האָט זי זיך צו זיי בעצויגען העפליך.

אָבער גאַנץ קאַלט און אײַנגעהאַלטען.

אַ דאַנק געלי פערשטער'ן, איז נישט געווען קײַן סוד פאַר פרוי הכּשטײַן און איהר שאָכטער, אַז רוזשעלע זי־בערט האָט אַמאָל שוין געוואוינט אין קופּערס הויף אַלס די משוגענע ליבי.

וואָס פאַר אַ שעכות קופּער האָט געהאַט מיט איהר, האָט זיך ביז איצט זיי נישט אײַנגעגעבען צו דערוויסען, אָבער פריהער אָדער שפּעטער האָבען זיי בעשלאָסען עס געוואָהר צו ווערען.

רויזעלע האָט אינסטינקטיוו דערפיהלט בײַ זיי זיי שנאה, אָבער זי האָט נישט געוואָלט בעלעשטיגען קופּער'ן מיט קײַן אָנקלאָגעס.

איהר בעציהונג צו קופּער'ן איז אַלץ געבליבען די זעלבע האַרציגע, פרײַע און וואַרעמע און זי איז נישט אויפגערעגט די גרעניצען פון פרײַנדליכקייט.

רויזעלע האָט אָפּגעפיהלט אין זײַנע ווערטער אַ מעגע, וואָס האָט זי אויפריכטיג ליב און זי איז איהם אויפריכטיג דאַנקבאַר געווען.

דער געדאַנק וועגען איהר מערשטאָרבענעם קינד האָט זי נאָך אַלץ נישט אָפּגעלאָזט.

פון צײַט צו צײַט האָט איהר ווידער גענומען וועגען טון די וואוגד, וואָס האָט זיך געהאַט פערהײַלט.

איז געזעסען אײַנמאָל אין אָוועד רויזעלע אַ פערטרעטע, מיט'ן קאָפּ אָנגעשפּאַרט אויף די הענד, זי האָט זיך געפינען בײַם אָפענעם פענסטער פון איהר צימער.

איהרע געדאַנקען האָבען געשוועבט גאַנץ ווײַט.

עס איז געווען אין אַ פרעכטיגער זומער־נאַכט. אין דרויסען, אין גאָרטען האָבען געזונגען די פייגעל. אַ לעפּס ווינטעל האָט געריהרט די צווייגען אויף די בויאַר.

(פאָרזעצונג קומט)

אינטערעסאנטע וועלט-נייעס אין בילדער

בילדער פון די גרויסע אויטאמאביל-ווישזשיגעס אין דייטשלאנד

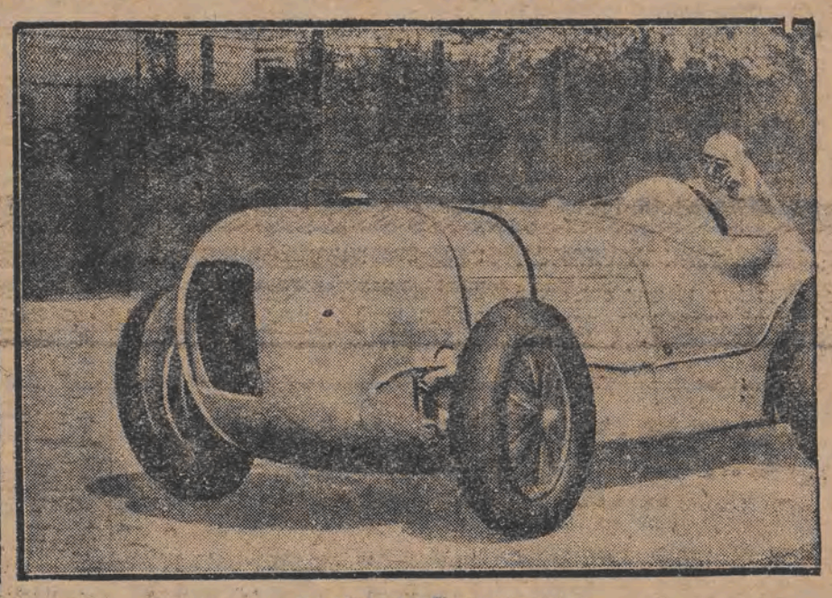

אנ'אריגינעלער אויטא
מיט'ן דאזיגען אויטא איז געפאהרען דער יונגער אויטאמאביליסט ב. ויכיטש.

די איינציגע פרוי...
פרוי גילקא-ביצאוו וואס האט זיך בעטייליגט אין די געיעגען

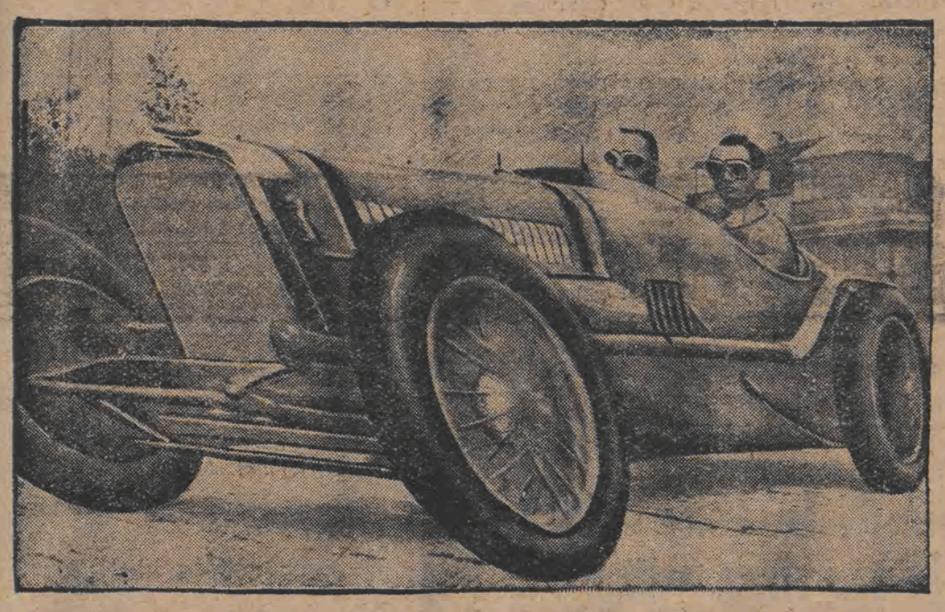

דער שנעלסטער אויטא-פאהרער אין דער וועלט
פון מאלקאלם קאמפבעל, וועלכער האט זיך בעטייליגט אין די דאזיגע געיעגען.

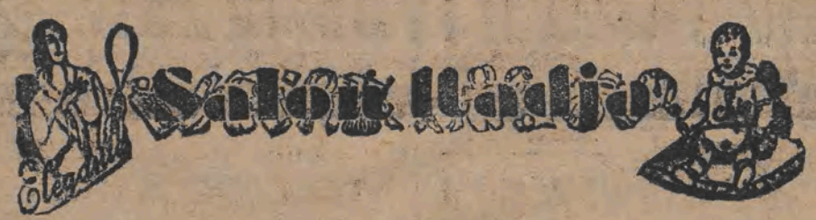

די נייעסטע מאדעלען צום זומער סעזאן!
אין גרויסען אויסוואהל עמפעהלט
סאלאן „נאדיא" נארוטאוויטשא גאס 7
ULICA NARUTOWICZA 7
מאגאזין פאר קינדער-קאנפעקציע, דאמען-וועש און גאלאנטעריע
● סאליד ● געשמאקפול ● עלעגאנט ● ביליג ●
בעקליידעט קינד און מוטער
SALON „NADJA", ulica Narutowicza 7.

די פערוואלטונג פון דער
יודישער קהלה
אין לאדז
מאכט בעקאנט, אז דער 5-טער טייל פונ'ם עטאט-רעגיסטער פאר'ן יאהר 1932, ויאס ענטהאלט די שטייער-צאהלער פון די גאסען: פיראמאוויטש, דאמבראווסקי-פלאץ, גייער'ס-מארק, פרייהייטס-פלאץ, פאדלעשנא, פאלודניאווא, פאמארסקא, פרזענדזעלניאנא, ראדווראנסקא, ראקיצינסקא, רוגאוויסקא, סענאטארסקא, שעראדזקא, פקלאדאווא, סקארופקי, סקווערניאווא, סלאוויאנסקא, סאסנאווא, סרעברזשינסקא, 6-טער שערפיצו, שווידמיעסקא, טארגאווא, טראמוואיאווא, טראוגוטא, טרעמבאצקא, טילנא, וועגולאווא, וויצרזבאווא, וויאדנא, וואדני-רינעק, וואלטשאנסקא, וויסאקא, זאכאדניא, ווערט אויפ'ן סמך פון די עקזיסטירענדע פארשריפטען
אויסגעלעגט צום דורכזעהען במשך פון 8 טעג,
ד. ה. פון דעם 25-טען מאי ביז דעם 2-טען יוני ה. י. איינשליסליך אין דער קאנצעלאריע פון די י.ד. קהלה, פרייהייטס-פלאץ 6, אין די שעה'ן פון 10 ביז 13 נ"מ
לאדז, דעם 24-טען מאי 1932.

א אנצינדונג צווישען די פינגער
קאן האבען ערנסטע פאלגען.
די ערשטע סימנים פון אנ'ערנסטער פיסל אנצינדונג געוויזען זיך צווישען די פינגער, ווען מען נעפלאצטע הויט, וואס שיילט זיך, א שמערצליך בייסענדיג, א פערנרשפטע ווייסע פערהארטונג און אפט א אונאנגענעהמער נערוו. די סימנים ווייזען אויף א קרענק, וועלכע מען רופט „דעם אטלעט'ס פיס". די קרענק איז ארויסגערופען געווארען דורך דער „פאראזיטען-אויסשיטונג".
Tinea tricophyton
ערי פון איהר שלעכ פטור צו ווערען, דארף מען קויפען א פעקעל SALTRAT RODELL
דעם SALTRAT ארייננטהון אין וואס סער. אזוי לאנג ביז דער זויער-שטאף, וועלכער ער ענטהאלט, וועט נישט בעפארבען דאס וואס סער מיט א קליר פון ריינער פיכר, איז דעם מאמענט, וואס מען טהוט ארויין די פיס אין דער דאזיגער באד, האפט ער איין און דאס אויס אין ווערצעל די דאזיגע „פאראזיטען-אויסשיטונג", דריינגט טיעף דורך די פארעכל די היהאראוגען און פערהארטונגען מאכט ער אויף אזוי פיעל ווייך, אז צוזאמען מיט דיא ווערצעלן קאן מען זיי אראפנעהמען אהן שמערצען. דאס נעשוויל'ען, אפפיהרונגען און פערהארטונגען מערשווינדען און נאר איין מאל איז SALTRAT RODELL קאן מען שוין אפט טראגען שיך מיט א נאנצען נומער קלענער, ווי פריהער.
פערקויף: אין אלע אפטייקען און ביי סקלאד אפטעטשנעס.
ספעציעלע בעטערקונג: אלע, וואס לייד'ען אויף פיס-וועהטאג, הארטע הורנס לייענען דאס נייע ביכעלע פון דר. קאטרין אזן זיי וועלען זיך דערוויסען, ווי אזוי פטור צו ווערען פון היהנער-אויגען און איינמאל פאר אלע מאל אויף שטענדיג אויסהיילען די צשוועהטאגטע און מיעדע פיס.
א דאנק דער ספעציעלער ארגאניזאציע שיקען מיר אנ'אומזיסטען עקזעמפליאר אלע לעזער פון דער ציימונג אין משך פון 10 טעג. אדרעס:
Skład główny: L. Nasierowski
Oddział 21-B Warszawa, Kaliska 9
מען דארף נישט שיקען קיין געלד.

פערטרעטונגען
פאר דער פריישטאט דאנציג
און אומגענעגד נאר פון לייפסונגס-פעהיגע פאבריקען פון דער טעקסטיל- וועש- שטריק און וואלענע סחורות, ווי אויך פון אנדערע קרובה'שע פראנזשעס געגען פראוויזיע זוכט א סוחר וואס איז לאנגיעהריג איינגעפיהרט אין פאך. אפערטען אונטער "S" אין דער אדמינסטראציע פון „לאדזער טאגעבלאט".

אבערלאק
מאשינען
צום קויפען אדער פאכטען ווערען זאפארן געזוכט א. ליפקא נאוואמיעיסקא № 21

איבערצוגעבען
א גרויס צימער
פון 2 פענסטער און בילינ זיר-גטלה. ערפאהרען ריין ציים צייטונגס-פערקויפער פאלודניאווא 11

Dr. HALTRECHT
ספעציאל-ארצט
פאר הויט אזו געשלעכטס-קראנקהייטען
פיעטריקאווער 10, טעל. 245-21
נעמט אן פון 8-11 פריה, פון 12.30-1.30 נ"מ. און פון 5 ביז 9 אוו. זונטאג פון 10 ביז 1 בייטאג

קויפט נור פון די 1-טע קוועלע
גרויסער אויסוואהל
שפאציר-וואגענס | מאטראצען
איזען - ניקעל | ספרענזיגאווע "Patent"
בעטען | וויזימאטשקעס
אמעריקאנער
צו בעקומען אין פאבריקס-לאגער
אין הויף 73 „DOBROPOL" Łódź, Piotrkowska

דער מבין זאגט:
יא, אבער
„פרימעראס"-גומי
איז דאך פיינער, זיכערער און געזונדער.
פערלאנגט אין איבעראל אייגנעס אינטערע
Primeros GUM..?

יודיש-פוילישע
לייה-ביבליאטעק
אויפ'ן נאמען פון א. אייזענשלאס
לימאנאווסקא (אלעקסאנדראיסקא) 15
די ביבליאטעק איז אפען פרייטאג, שבת און זונטאג פון 5 ביז 9 אין אוונד. מאנטאג, דינסטאג, מיטוואך און דאנערשטאג פון 7 ביז 10 אין אוונד.
מיטגלידער אפצאהל 80 גראשען א חודש.
פאר ארבייטסלאזע 60 גראשען א חודש.

דאס קנצעסיניירטע עלעקטר טעכנישע ביורא
„ELEKTRUM"
Łódź, Piotrkowska Nr. 64. Tel. 247-04.
פיהרט אויס אלערט עלעקטראטעכנישע איינריכטונגען פון ליכט און קראפט. ספעציעלער וואַרשטאט פון וויקלינג און רעפעראַנזיר פון מאשינען, דינאמא-מאשין, אלערט פערשידענע עלעקטרישע אפאראטען, יעדער ארבייט פיהרען מיר אויס:
פינקטליך ● רעיעל ● ביליג ● און מיט גוואראנציע.
קויפט און פערקויפט מאטארען. — ווענטילאטארען ווערען מאמענטאל רעפעריירט. געדענקט דעם אדרעס:
„עלעקטרום" פיעטריקאווער 64 אין הויף לינקס פארטער

יודעז! היט אייך פאר
ווינקעל-שרייבער,
וואס נעמען אייך צו געלד און פערפיהרען אייך!
פאר'ן זעלבען געלד ערלעדיגט געוויסענהאפט
אלע רעכטס-קאנסולענטן-ארבייטן
דאס לאנג-יעהריגע, קאנצעסיאנירטע און בעסטענס-רעקאמירטע
רעכטס-קאנסולענטען-ביור א
„ארגוס" ז. כאדניא 36
טעל. 108-47. לינקע אפיצינע, צווייטער שטאק, טעל. 1.8-47.
בעמ.: נישט-צייטיגע קונדען קאנען אלערליי אנפראגען, פאדאניעס און ענינים ארומרעדען און בעשטעלן טעלעפאניש; די פערטיגע שריפטען ווערען זאפארט אפגעשיקט א היים.

אבאנירט לעזט דאס
לאדזער טאגעבלאט

פון דער סדרה
ס'איז ער שינען דאס אבטע העפט „פון דער סדרה" וועלכעס נעהמט ארום די סדרות: אחרי, קדושים, אמור, בהר, בחקותי, במדבר, שביעות. צו בעקומען אין לאדזער בוכהאנדלונגען און ביים ארויסגעבער: ש. ז. גלימסמאן, לאדז, זאוואדזקא 16א, טעל. 164-47.

קלאנג-קינא-טעאטער
RAKIETA
Sienkiewicza 40.

הינט ● „די גאסען פון די גרויסע שטאט"
און טעגליך!
● GARY COOPER, SILVIA SIDNEY ●
ערשטיש-סענסאציאנעלער פילם
אין די הויפט-ראלען:
אויסערדם פראגראם: פערשידענארטיג. — הרייזע נארמאלע. — אפטראגר „ווענצרן עלעקטריק". — אנהייב פון סאנסנס: אין וואכנ-טעג 4 נמ., שבת, זונטאג און חגאות 1 מיטאג.

אבאנאמענטס-פרייס: מיט א הודש אין פוילען 3 זלאטיס, אין פראנקרייך און בעלגיען—20 פראנק, אין אמעריקע לאנדער 1.25
אנאנסען-פרייס: פאר אויסלענדישע אנאנסען 100 פייערער, אויסער דער שטאט פיס 56 פייערער, פון די פרייזען ווערט ניט ארגאנגענען קיין ריכטיג. פאר א מיליעמעטער-שורה פאר'ן סעקסט 16 ער זרייטאג 24 ער, אין סעקסט 40 ער פרייטאג 60 ער. נאכ'ן סעקסט 12 גר. פרייטאג 16 גר.
Drukarnia E. i M. Hamburskich. Łódź Piotrkowska 14 Dzierżawca
Odpowiedzialny Red.-wydawca